

013 MORGENSTER TREKT ZEEGAT IN: DE DOOP

Stephanie Maes
Provinciaal Ankerpunt Kust
Wandelaarskaai 7
8400 Oostende

**Nieuw Europees
visserijbeleid:
de reacties**

**Wisserscafés
in
de sixties:**

op stap

De 500 woorden van Nicole.

Nicole Derycker is een geboren Oostendse, dochter en kleindochter van vissers. Tot haar 27ste woonde ze in de Stad aan Zee, daarna spoelde ze weg naar Brugge en Antwerpen en belandde uiteindelijk in Watou. Ze publiceerde onlangs haar tweede jeugdboek, *Kus uit India*. Voor HVB schrijft ze maandelijks een column in minder dan 500 woorden.

Garnaalgenot - een recept

Ga 's morgens vroeg aan de Vistrap een kilo grijze Noordzeegarnalen kopen. De mannen op zee vannacht, het lossen heel vroeg deze ochtend. Herinner je: wadend door de 'kellen' op het strand, de piepkleine doorzichtige schaaldiertjes die voor je voeten wegschoten, je kon hun ingewanden zien. Beloof dat je hen zult eren. Visvlees, koppen, schalen, poten, voelsprietten en staart: niets zal verloren gaan.

Pel ze. Streef de vakkundigheid van de vrouw achter het viskraam na. Staart in de ene hand, kop in de andere, duwtje, draaibeweging, de schaal laat los. Met de nagels van duim en wijsvinger net achter de kop nijpen: nu houd je het eetbare gedeelte in de andere hand. Houd de koppen apart. Werk rustig verder. Voel hoe het steeds vlotter gaat. Krijg plezier in je almaar groter wordende handigheid. Klaar!

erbij. Dit is de aanloop tot de heerlijkste garnalensbisque die je ooit at. Voeg de vermalen schalen toe en laat 10 minuten bakken onder voortdurend roeren.

Nu de finishing touch: koffielepeltje paprikapoeder, soeplepel tomatenpuree, glaasje cognac, 50 gr bloem, tijm, laurier, rozemarijn, gedroogde peterselie (de geuren bereiken hun paroxisme). Anderhalve liter water waarin groentebouillon bijvoegen en 45 minuten zachtjes laten koken. Af en toe kreunen van in de toekomst geprojecteerd genot.

Zeven. Afwerken met peper en zout. Klaar! En nu oplepelen.

Volgende dag de garnalenkroketten afwerken: Deeg in juiste porties snijden, met de hand in de gewenste vorm rollen. In bloem wentelen, doorheen eiwit halen, om en om in paneermeel.

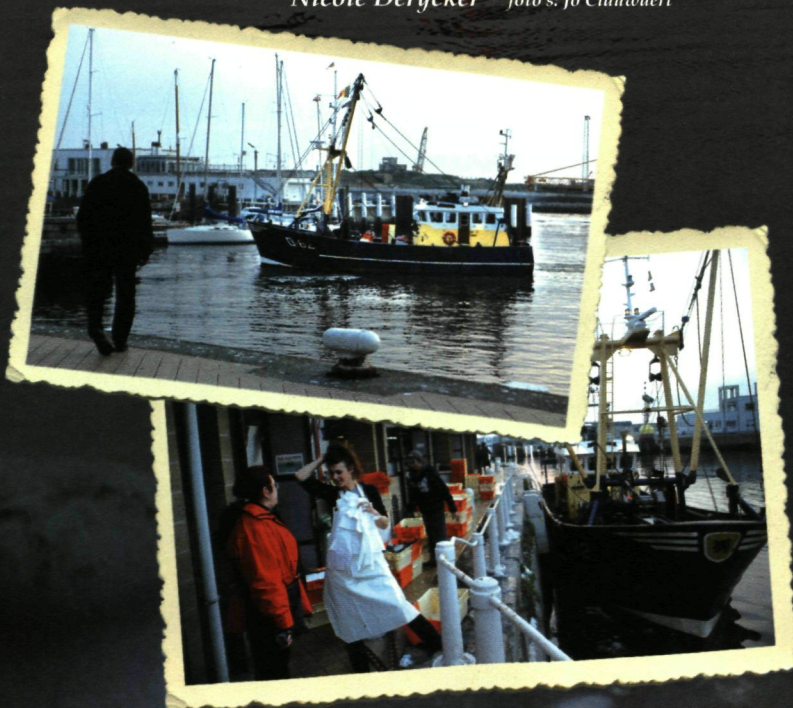
Versnipper een sjalot. Snijd selder in kleine stukjes (die geur!), knip de stelen van een bos peterselie. Stooft alles in wat olie, voeg de garnaalkoppen toe en twee glazen witte wijn en laat zachtjes verder stoven. Het bleke groen van de selder, het glazige wit van de sjalot, de donkergroene staafjes van de peterseliestelen. Kijk, ruik en bewonder.

Overdekken met warm water, even opkoken, half uur van het vuur af laten trekken, zeven.

250 gr boter smelten en er langzaam 330 gr bloem doorheen roeren. Verwonder je over de veranderende constitutie. Voeg de gezeefde en gekoelde bouillon van de garnalenkoppen toe. Geniet bij het indikken van de tekening die de klopper in de smeulige massa maakt. Voeg nootmuskaat toe en cayennepeper: van crèmekleurig (mm pudding, banketbakkersroom) naar licht oranje. Zes losgeklopte eierdooiers erdoorheen, 6 geweekte gelatineblaadjes erin (dat glibberige gevoel als je ze uit het water vist en uitknijpt) en 150gr gemalen gruyèrekaas. Deeg even laten rusten en er dan met een houten lepel de garnalen onder mengen. In een met olie ingewreven schotel storten en een nachtje de koelkast in. De rest van de schalen in een keukenrobot fijn malen. Ui, prei, bleekselder fijn snijden. Weer die verrukkelijke geur! Weer dat mooi glanzend worden als alles eventjes in olijfolie opgestoofd wordt. Fijn gehakte knoflook

Vrienden en geliefden uitnodigen. Kort in frituurolie bakken. Op bordjes schikken met stukjes citroen en gefrituurde toefjes peterselie. In stilte de garnalen, de vissers, de verkoopster, de groenten bedanken. Genieten.

Nicole Derycker • foto's: Jo Clauwaert

HVB
78
VRIJE
HET VISSERIJBLAD

HET VISSERIJBLAD

Onafhankelijk magazine
van de zee

ISSN: 0776-6912

MEDEWERKERS:

Jo Clauwaert, Robert Coelus,
Walter Debrock (†), Nicole Derycker,
Juil De Vocht, Zio Joris De Voogt,
Don Fabulist, Peter Flynn, Peter
Holvoet-Hanssen,
L.A. Inghelbrecht, Frank Neyts,
Jef Klausning(†), Antoine Légat,
Chris Meyers, Geert Cyriel Tavernier,
Flor Vandekerckhove,
Louis Vande Castele,
Jacques van Harten, Katrien Vervaele,
Guido Walters (†).

Gasten: Kay Deleersnyder, Jan Lamote,
Stephanie Maes, Eddy Serie

Redactie te bereiken op

0474 53 88 00

E-mail: het.visserijblad@telenet.be

www.visserijblad.be

V.u.: Flor Vandekerckhove
Brusselstraat 12, Bredene

UITGEVERIJ:

VZW Liefkemores.
Redactie, publiciteit en
alle correspondentie:
HVB, Brusselstraat 12,
8450 Bredene

Omslagfoto: Flor Vandekerckhove
Losse nummers: 3,99 euro
Abonnementen!

* Jaarabonnement België

(12 opeenvolgende nummers startend
vanaf de betaling) door overschrijving
van 29,75 euro op rekening
384-0596581-18 van
Het Visserijblad, met vermelding
abo HVB.

* Jaarabonnement Nederland

(12 opeenvolgende nummers, startend
vanaf de betaling) door overschrijving
van 52,00 euro op
de Belgische ING-rekening van
Het Visserijblad (IBAN):
BE50 3840 5965 8118
(BIC): BBRUBEBB.
Vermelding: abonnement HVB.

De verbeelding aan de macht

Onlangs las ik in de krant (*) een dubbelinterview met de geleerde dames Bea Cantillon en Martha Nussbaum; laat ons zeggen twee bekende professoren. En vooraleer u zich afvraagt wat die twee met de visserij te maken hebben, zeg ik het maar meteen: niets.

Of toch wel. We kunnen er op onze kaaien iets van leren. Ze hebben het over de wereld waarin we leven, over de wereld van het neoliberalisme waarin alles op het profijt gericht is, over een wereld waarin begrippen als solidariteit, burgerschap, mededogen en herverdelen bij het vuil gezet worden.

De journalist vraagt de dames vervolgens of er nood is aan nieuwe leiders om daar verandering in te brengen. Het antwoord is verfrissend. Zegt die Nussbaum: *'Niet zozeer leiders, maar vooral inspiratie.'*

Inspiratie is ook iets wat onze vissersgemeenschap op de been kan houden. Met vissers die alles over hun specialisme weten, maar niets over de samenleving of over empathie, komen we er niet. Op de kaaien hebben we niet alleen nood aan specialisten ter zeevisserij. We hebben vissers nodig die weten wat het betekent burger van een samenleving te zijn, mensen die andere mogelijkheden zien, mensen die hun verbeelding kunnen gebruiken. Nussbaum weer: *'Ook dat vermogen is belangrijk in ons beroepsleven, meer nog dan de pure vakkennis, want die zal binnen tien jaar verouderd zijn, en dan heb je opnieuw verbeelding nodig om je bij te scholen.'*

U zult terecht opmerken dat je van inspiratie nog geen soep kunt koken. Dat klopt natuurlijk. Maar misschien is het u inmiddels ook al opgevallen dat het neoliberale soepje dat ons voorgedookt wordt hoe langer hoe minder te vreten valt.

Flor Vandekerckhove • Uitgever HVB

(*) *De Morgen*, 23 juli 2011

O 333 Marco gezonken

Bij het ter perse gaan vernamen we dat het boomkorvaartuig O 333 Marco voor de kust ten westen van Bretagne gezonken is. De ramp deed zich voor tijdens de nacht van donderdag 4 op vrijdag 5 augustus. Het schip (bouwjaar 1985) van de rederij Marco (familie Beernaert) ging verloren.

De zes bemanningsleden konden gered worden. Schipper Tino Amandels, stuurman Bart Flitser, motorist Rudy Labat en de matrozen Robert Campbell, Willy De Groote en Dennis De Roo werden door de Franse hulpdiensten uit hun reddingsvlot opgepikt.

We komen in onze editie van september uitgebreid op dit ongeval terug.

DE MORGENSTER OPNIEUW GEDOOPT

Op 24 juli kregen de Oostendenaars weer eens de gelegenheid een scheepsdoop mee te maken. Het was alweer van 2007 geleden dat in de stad nog dergelijke plechtigheid te zien geweest was.

Op de Hendrik Baelskaai had de familie Hollebeke om 15 uur verzamelen geblazen om er getuige te zijn van de plechtige inwijding van hun pas verworven schip. Tientallen sympathisanten hadden aan de oproep gehoor gegeven. Het bleef die zondag gelukkig droog en na de plechtigheid konden de stoelen buitengezet worden. Dat gebeurde op de stoep, voor het Veegeetje, de Oostendse visserskroeg waar vervolgens ook... de bloemetjes buitengezet werden.

Vorige maand berichtten we al dat de eurokotter O 13 *Morgenster* in handen gekomen was van de familie Hollebeke, woonachtig in het Waregemse. Het gebeurt niet veel dat een familie uit het diepe Vlaanderen een vissersvaartuig verwerft. Het wordt al minder raadselachtig wanneer we weten dat de nieuwe reder Roland Hollebeke (60) een kustzoon is, afkomstig uit de kustgemeente De Haan. Zijn Waregemse echtgenote, Rosanne Debels, heeft hem daar destijds, vlak na hun trouwfeest,

Het was alweer van 2007 geleden dat de Oostendenaars nog eens de gelegenheid kregen een scheepsdoop mee te maken. (foto joc)

weggeplukt. De Hollebekes mogen overigens wel in Waregem blijven wonen, de rederij zelf is gevestigd in de Victorialaan, pal in het hart van de Oostende visserij.

De nieuwe reder Roland Hollebeke (rechts) met zijn zonen, de bemanningsleden Joffrey, Claude en Guy. (foto kv)

Hoe minder schepen, hoe meer scheepsdopen

De Vlaamse vissersvloot telt vandaag minder schepen dan ooit tevoren. Dat belet niet dat we de jongste tijd heel wat scheepsdopen verslaan hebben. Op 9 juni 2010 werd in Zeebrugge de nieuwe Z 69 *Atlantis* ingehuldigd. Het nieuwe scheepje van de rederij De Kaper van Bart Schiltz zou in de oostkusthaven het eerste vaartuig worden dat de passieve visserij beoefent. Het was toen al geleden van in 2001 dat de grootste Vlaamse vissershaven nog een scheepsdoop kon beleven. Op 24 augustus 2010 was het de beurt aan de N 22 *Mayra-Lisa* die in aan het andere uiteinde van de kust, in Nieuwpoort, door de familie Dezutter ingehuldigd werd. De reeks werd verder gezet in 2011. Weer in Nieuwpoort laat de nieuwe reder Philippe Godfroid zijn N 32 *Jolly Jumper*

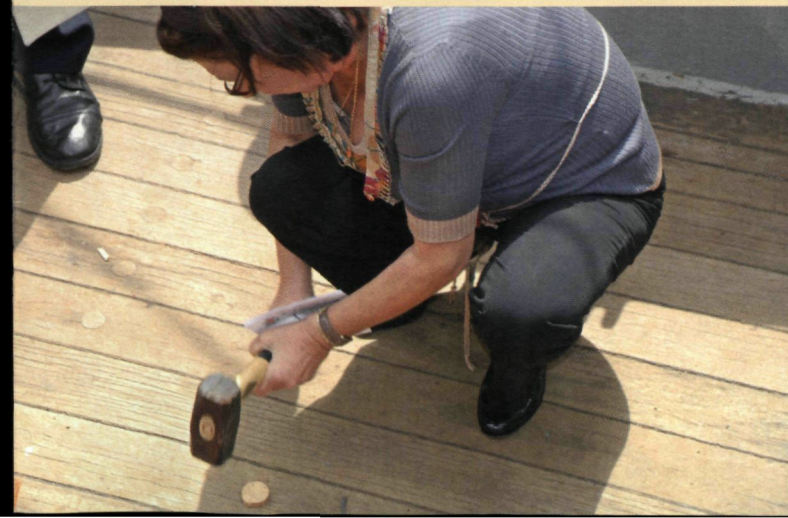
dopen (de ex-O 32 die nog maar kort daarvoor, in 2007, gebouwd werd voor rekening van de Oostendse reder Willy Versluys). Kort daarop mochten we weer naar het andere eind van de kust trekken, want in de oude vissershaven van Zeebrugge werd op 1 mei de Z 90 Francine gedoopt. Het schip, voorheen Z 90 *Oosthinder* van Dirk Degrendele, was eigendom geworden van de familie Cattoor. En nu, op 24 augustus was de middenkust weer aan de beurt, met de doop van de O 13 *Morgenster*.

De toekomst van de nieuw gedoopte schepen

Wie niet beter weet zal uit bovenstaande opsomming afleiden dat het bijzonder goed gaat met de Vlaamse visserij: zes scheepsdopen, waaronder vier keer een schip dat alternatieve visserijen kan beoefenen, plus een groot boomkorvaartuig en nu ook nog eens een eurokotter. Het toont ons een beeld van een veelzijdige vloot en van rederijen die met vertrouwen de toekomst tegemoet zien. Wie een beetje beter toekijkt weet wel beter. Reder Willy Versluys deed zijn veelzijdige kustvaartuigje O 32 al na drie jaar weer van de hand. In Zeebrugge heeft Bart Schiltz de Z 69 inmiddels alweer aan de visserij onttrokken. De grote personeelswissel aan boord van de Z 90 laat ons vermoeden dat de uitbating ervan niet bepaald in peis en vree verloopt. De nieuwe N 22 leidt ronduit een moeizaam bestaan en schipper Godfroid moet van zijn kant ook alles uit de kast halen om zijn N 32 rendabel te krijgen.

Wat we bijgevolg echt te zien krijgen is een vloot in de moeizame overgang naar een toekomst die elk van ons onbekend is. Wel weten we dat het niet de eerste keer is dat de Vlaamse vloot voor dergelijke ommekeer gestaan heeft. Ongeveer in het midden van de vorige eeuw is dat ook al gebeurd, en wel met de opkomst van de boomkorvisserij (die aan de kaaien de plaats zou opeisen die daar eertijds door de trawlvisserij ingenomen werd). Het centrum van de visserij verplaatste zich toen van Oostende naar Zeebrugge. Weer vijftig jaar eerder, bij het wisselen van de XIXde naar de XXste eeuw, was het ook al gebeurd, met de komst van de stoomschepen. Toen kwamen de meest ondernemende Pannenaars naar Oostende afgezakt. Tal van kleine eigenaars van zeilschepen deden toentertijd hun grote tweemasters van de hand, reedden vervolgens kleinere zeilschepen uit, met één mast, en gingen zich specialiseren in de vlugge aanvoer van verse kwaliteitsvis. Daardoor konden ze stand houden tegenover de enorme hoeveelheid

Doommeter Daniëlla Vanhoutte slaat de traditionele paasnagels in het schip.
(foto kv)

De aalmoezenier legde in zijn toespraak de nadruk op ecologische waarden.
(foto fv)

bulk die de stoomschepen op de markt kwamen zetten. De neiging is groot om er een systeem in te ontwaren. 1900, een fundamentele verandering in de visserij; 1950, weer noteren we een breukpunt; 2000, iedereen ziet (eindelijk) in dat het zo niet verder kan... Zou er een systeem achter dergelijke momenten van grote verandering zitten? Zou het zo zijn dat de visserij om de vijftig jaar aan een grondige verandering toe is?

De Morgenster

De *Morgenster* is een mooie naam voor een schip. Die naam kan meteen symbool staan voor de grote veranderingen die de vloot thans ondergaat, want de *Morgenster* heeft veel betekenissen, zo leert ons de internetencyclopedie Wikipedia (<http://nl.wikipedia.org/wiki/Morgenster>). Het is een benaming voor

De Morgenster is een mooie naam voor een schip, een naam met veel betekenissen. (foto joc)

Tegelijk met de doopplechtigheid was er op de Oostendse Baelskaai ook het kunstgebeuren Freestate O te zien. Ook tal van kunstliefhebbers zakten naar het schip af om de plechtigheid mee te maken. (foto joc)

Jezus Christus en misschien is het wel deze betekenis die de eerste reders ervan op het oog hadden toen ze de scheepsnaam kozen. Maar Morgenster verwijst ook naar... Lucifer, zijnde een andere naam voor de planeet Venus. Misschien zegt die dubbele betekenis ons wel dat de ploeg van de Hollebekes zich niet voor één gat zal laten vangen. In de mythologie is de Morgenster daarenboven een boodschapper die een geheim komt vertellen en misschien zal de nieuwe ploeg inderdaad nieuwe (en thans nog geheime) visserijmogelijkheden kenbaar maken. Er zijn nog een aantal betekenissen van het woord. Toepasselijk is misschien ook wel dat de naam verwijst naar een historisch bastion voor de stadsverdediging van Utrecht. En ja, misschien wordt de Morgenster van de rederij Hollebeke wel een bastion ter verdediging van de visserij. Het schip, O 13 Morgenster, dat oorspronkelijk Kieldrecht

als thuishaven had, werd eerst geregistreerd als K 13. Na het sluiten van de Kieldrechtse Scheldehaven werd het door de toenmalige eigenaars Peter en Willy Praet tot Z 13 vernummerd.

Het boomkorvaartuig met motor Caterpillar uit 1997 (218 kW) meet 23,94 m en 94 BT. De familie Hollebeke bemant zelf het schip. Aan boord vinden we vader Roland (60), zijn zoon Joffrey (28) en de tweeling Claude en Guy Hollebeke (25).

De nieuwe eigenaars kiezen voor Oostende als thuishaven. Het schip (bouwjaar 1989) mag dan wel een lange geschiedenis achter zich liggen hebben, met Hollebeke krijgt het rederscorps er wel een nieuweling bij, want de familie reedde nooit eerder een schip uit. Peter en meter van het schip zijn Edwig Debels en Daniella Vanhoutte, respectievelijk broer en schoonzus van Rosanne, echtgenote van Roland Hollebeke. (fv)

De Hollebekes wonen in het diepe Vlaanderen. Het was voor de familie een ideale gelegenheid om vanuit Waregem eens naar de kust af te zakken. (foto joc)

Toen bleek dat de zon stand zou houden, werden de terrastafels buitengezet. (foto joc)

Het nieuwe Europese Visserijbeleid

Reacties op de Commissievoorstellen

Europees commissaris Maria Damanaki heeft haar voorstellen onthuld voor de hervorming van het gemeenschappelijk visserijbeleid na 2013. We belichtten die voorstellen al in ons vorig nummer (HVB juli 2011). De Europese Commissie stelt tien nieuwe prioriteiten. De meest ingrijpende hiervan zijn maatregelen om de teruggooi van ongewenste vangsten geleidelijk af te schaffen, het promoten van een beleid gericht op individueel overdraagbare quota en een meer gedecentraliseerde aanpak van het Europees visserijbeleid. Tegen 2015 wil de Commissie dat de visbestanden geëxploiteerd worden op basis van de zogenaamde 'maximale duurzame opbrengst' (MSY). Uit ramingen van de Commissie blijkt dat de omvang van de bestanden bij een dergelijke exploitatie met ongeveer 70% zou toenemen. De totale vangsten zouden met ongeveer 17% toenemen, winstmarges kunnen worden verdrievoudigd, het rendement op investeringen zou zes maal hoger liggen en de bruto toegevoegde waarde voor de vangstsector zou toenemen met bijna 90%, wat overeenkomt met 2,7 miljard euro over de komende tien jaar. *'Dankzij een duurzame visserij zou de sector bovendien niet langer afhankelijk zijn van overheidssteun en zouden stabiele prijzen onder transparante voorwaarden haalbaar zijn, wat ook de consument duidelijke voordelen zou opleveren'*, aldus een voortvarende Damanaki. Maar wat denken de anderen erover?

Reacties

Op de Europese ministerraad Landbouw en Visserij van dinsdag 19 juli werden de voorstellen voor het eerst toegelicht en besproken.

Minister-president Kris Peeters is blij dat de Europese Commissie duidelijkheid verschaft over de richting waarin zij het beleid ziet evolueren. Hij wil in Vlaanderen verder werken aan een duurzamer visserijsector.

'Wanneer die duurzaamheid geldt op economisch, sociaal en ecologisch vlak, kan elke gedragen hervorming rekenen op Vlaamse steun', aldus Peeters.

De Vlaamse vloot zit momenteel in een proces van reconversie naar meer duurzame visserijpraktijken. Het is voor de minister-president van het grootste belang dat dit proces zich, zowel naar beleid als naar financiering, kan voortzetten. De voorstellen zullen nu bestudeerd worden en getoetst aan deze Vlaamse prioriteiten, die ook weerspiegeld worden in een resolutie van het Vlaams Parlement.

Het werken met meerjarenplannen, het beperken en monitoren van teruggooi, het verbeteren van de wetenschappelijke onderbouwing van het beleid, de herziening van de gemeenschappelijke marktordening en het behoud van een financieel instrument om reconversie te blijven stimuleren, lijken alvast goede pijlers voor het toekomstig beleid, zegt Peeters: *'Ze moeten evenwel omgezet worden in concrete, werkbare maatregelen'*.

Vlaanderen pleit daarnaast voor voldoende flexibiliteit op lidstaatsniveau met betrekking tot het quotumbeleid, een aanpak op maat voor kleine vloten en vraagt dat de

Commissie het beleid vereenvoudigt, eerder dan nog nieuwe regionale structuren op te zetten.

De Rederscentrale, die in Vlaanderen de meeste rederijen ter visserij groepeerd, merkt van haar kant op dat het Gemeenschappelijke Visserijbeleid dat nu in voege is toch al een grote impact gehad heeft. Emiel Brouckaert, voorzitter van de RC, zegt daarover: *'De visserijcapaciteit is al sterk verminderd, de toestand van de visbestanden is verbeterd en er is heel wat gebeurd in de strijd tegen de illegale visserij en rond controle in het algemeen.'* Verder merkt hij op dat de hoger vermelde MSY *'in feite niet toepasbaar is in de gemengde visserij.'*

De Nederlandse visserijminister Bleker liet weten voor een groot gedeelte achter de nieuwe plannen voor het Europese visserijbeleid te staan. Bleker pleit voor andere vangstmethoden en nieuwe technieken om zo de bijvangst van vissers te verminderen.

De Nederlandse sectororganisaties staan echter niet te juichen bij de voorstellen van de Commissie. In het algemeen zien ze vanuit Nederlands perspectief geen noodzaak tot grootschalige hervorming van het beleid. Met de voor Nederland belangrijkste visbestanden tong, schol, haring, makreel en horsmakreel gaat het goed en is het beheer prima op orde, aldus een mededeling van **VisNed**, de spreekbuis van de Nederlandse kottersvissers. **Bart Staes**, die voor Groen! in het Europese halffrond zetelt, is blij dat de Europese Commissie de overbevissing wil aanpakken, maar hoopt dat de visserijministers *'nu eindelijk eens hun verantwoordelijkheid gaan nemen door niet op de rem te gaan staan'*.

Natuurpunt, Bond Beter Leefmilieu en SeaFirst Foundation zijn blij met de algemene toon van het voorstel: *'Deze hervorming biedt een unieke kans om de actuele problemen van overbevissing en beschadigde mariene ecosystemen bij de*

Europees Commissaris Maria Damanaki wil het Gemeenschappelijke Visserijbeleid volledig hertekenen.

bron aan te pakken'. Een aantal elementen in het voorstel beoordelen zij positief, zoals het beheer van visstocks op basis van de MSY, de bredere toepassing managementplannen op lange termijn en de intentie om het probleem van de bijvangst aan te pakken. Toch schiet het voorstel volgens de natuurorganisaties aanzienlijk tekort.

'De Commissie laat de afbouw van de overcapaciteit aan de markt over en voorziet geen dwingende instrumenten om de overgang naar een duurzame vloot te verzekeren', zo luidt de kritiek. *'De overgang naar een duurzame vissersvloot gebeurt niet vanzelf',* zegt Nathalie de Snijder, beleidsmedewerker Natuurpunt.

Daarnaast vinden de natuurorganisaties het ook belangrijk om de link met de kaderrichtlijn mariene strategie sterker te maken. Deze richtlijn schrijft voor dat lidstaten tegen 2020 hun zeeën in een goede milieustatus brengen.

Dat betekent onder meer dat visstocks gezond zijn en de zeebodem intact gelaten wordt. *'Het is met andere woorden onmogelijk om deze goede milieustatus te bereiken zonder het Europees visserijbeleid mee te hebben',* aldus Natuurpunt, Bond Beter Leefmilieu en SeaFirst Foundation. Zij rekenen op het Europees Parlement en de visserijministers om het Commissievoorstel aan te passen tot een gedragen ambitieuze tekst.

Greenpeace onthaalt de voorstellen minder positief. *'Het plan zal zijn ambitieuze doelstellingen maar moeilijk kunnen halen. Er staan namelijk haast geen concrete voorstellen in om de omvang van de visserijvloot in te perken',* betreurt de milieuvereniging.

Avaaz (zie www.avaaz.org), een andere wereldwijd georganiseerde milieubeweging, mobiliseerde haar aanhang vlak voor de vergadering van de Raad van Visserijministers en zond 30.000 e-mailboodschappen door naar Commissaris Damanaki, waarin een strenge toepassing van beperkende maatregelen gevraagd werd.

(fv)

Stichting voor Duurzame Visserijontwikkeling

SVDO vzw
Wandelaarkaai 4
8400 Oostende
Tel: 059 50 95 26
Fax: 059 50 96 64
info@sdvo.be

Openingsuren:
Van maandag t/m donderdag
van 8.30u tot 12.15u - 13u tot 17u
Op vrijdag van 8.30u tot 12.30u

HET ZEEVISSERSFONDS
fonds voor bestaanszekerheid

Zeevissersfonds
Wandelaarkaai 4
8400 Oostende
Tel: 059 50 95 55
Fax: 059 50 95 25
info@zeevissersfonds.be

Openingsuren:
Van maandag t/m donderdag
van 8.30u tot 12.15u - 13u tot 17u
Op vrijdag van 8.30u tot 12.30u

Een nieuwe reeks in HVB! Visserscafés in de jaren zestig te Oostende

I. Een inleiding tot het caféleven

Niemand zal ons tegenspreken als we stellen dat de visserscafés tot het cultureel patrimonium van de sector behoren. Meer zelfs, visserskroegen zijn zelf ook materniteiten van cultuur. Is het niet aan de tapkast dat de verhalen verteld worden die hun weg naar het visserslied vinden? Is het niet in de Oostendse visserskroegen dat schilderijtjes ons tot laat in de jaren zestig aan de roemrijke Vissersopstand van 1887 herinnerden? Is het niet in een Oostduinkerke visserskroeg dat ook vandaag nog de traditie van de Paardenvissers hoog gehouden wordt?

1964-1965, aan de beroemde Oostendse Trap. Eddy Serie, André Barbaix en Maurice Zanders. André is in die tijd matroos aan boord van de O 177 'Mijn Droom' van zijn vader Pierre Barbaix senior. Eddy en Maurice zijn vaarmaten aan boord van de O 628. Twee uitgaansmaten ook, zij vormen de kern van de Bende van Pies.

Het aantal visserscafés verhoudt zich uiteraard recht evenredig met het aantal vissers. In 1955 waren er 2.271 Vlaamse vissers; in 1960 waren er nog steeds 2.168; in 1965 worden er 1.901 geteld; in 1970 waren het er 1.643; in 1975 nog altijd 1.439. Tot in de vroege jaren zeventig vinden we de helft van dat aantal terug in en rond Oostende. In de stad waren toen tientallen cafés die mee konden genieten van de bloei in de visserij. Het is over deze periode dat

schipper Eddy Serie (°1945) ons verslag uitbrengt. Het aantal vissers nam na die periode sterk af. In 2006 telden we in heel het land maar 552 Vlaamse vissers meer en in 2009 dook dat getal voor het eerst onder de 500, een triest laagterecord. Samen met de vissers verdwijnen uiteraard ook de visserscafés. Tegelijk verdwijnt een pak visserscultuur.

Let wel, cultuur is geen synoniem van lieflijkheid. Er werd in die kroegen wel meer gedaan dan verteld, gezongen

Het ging er soms hard aan toe in het uitgangseven van de vissers. De Britse auteur O'Hanlon heeft er een uitleg voor. (foto VPRO)

en naar plaatjes gekeken. Het ging er soms hard aan toe. Visserscafés waren immers ook concentraties van jonge mannen, plekken waar de testosteron in het rond spatte. De Britse schrijver Redmond O'Hanlon (bekend door zijn deelname aan de televisiereeks over de *Beagle*, het schip waarmee Darwin op ontdekkingsstocht ging en die hem de bewijzen leverde voor zijn evolutietheorie) weet erover mee te spreken. Avontuurlijk als hij is, scheepte O'Hanlon ook in aan boord van een Brits vissersvaartuig, nam deel aan de diepzeevisserij, maakte op zee een orkaan mee en schreef er vervolgens een lezenswaardig boek over. (*) O'Hanlon krijgt het benauwd als hem het slaapritme aan boord van het vissersschip uitgelegd wordt: 'Omdat jij en ik en de jongens per zesendertig uur gemiddeld zo'n drie uur slaap zullen krijgen.' Bovendien: 'krijg je die drie uur slaap niet eens als drie uur achter elkaar. Er is zelfs geen tijd om een normale slaapcyclus van negentig minuten te voltooien. De slaaptijd wordt verdeeld over losse periodes van een uurtje, hooguit. Tussen de trekken door, wanneer het net is uitgezet, moet je je kans schoon zien. Maar pas nadat je klaar bent met het strippen, en sorteren en pakken en stouwen van de vangst van de vorige trek.' De gevolgen zijn ernaar: 'Je zult het zien. Ze draaien door. Wanneer ze aan de wal komen. Dan worden ze gewelddadig. En jij, Redmond, jij ook, je zult doordraaien... En ik ook. Ik zal doordraaien. Dat gebeurt altijd. Je zult het zien. Je weet niet meer wie je bent. Je drinkt. Je maakt amok.' 'Na zo'n vijf à zes dagen en nachten van hooguit een halve slaapcyclus per keer, maximaal drie kwartier per twaalf uur, beland je in de manische fase van tekort aan slaap. En de jongens gaan daar telkens wanneer ze op zee zitten weer doorheen! Het is een of andere chemische reactie in onze hersenen, Redmond. Geen slaap. (...)'

Reder op rust, oud-schipper Eddy Serie brengt ons vandaag en volgende maanden een verslag over het uitgangsleven van de Oostendse vissers in de sixties.

Vissers 'bazelen niet over het onderbewustzijn! Nee, zij laten de mentale pijn van dit alles alleen merken door stomdronken te worden zodra ze de wal op gaan. En uiteraard is er niemand, niemand aan de wal die hen begrijpt of vergeeft. En dan hebben ze minstens zesendertig uur slaap van het hoogste niveau nodig – maar hun vrouwen hebben zich al helemaal in de stress gewerkt, omdat ze zich verwaarloosd voelen, omdat ze twee of drie weken zonder man hebben gezeten, en helemaal aan hun lot zijn overgelaten en in hun eentje op de kinderen hebben moeten letten, zonder dat ze een dag vrij hebben gehad, en hun man heeft zich op zee vermaakt, en daarom vertellen ze hem over alle problemen die hij heeft veroorzaakt doordat hij weg is geweest en dan staan ze er verdomme op samen te gaan winkelen... En daarom wordt het weleens, heel af en toe, gewelddadig. En dan belt iedereen de politie.'

Hoe dan ook, Eddy Serie, schipper-reder op rust, neemt ons mee naar zijn jeugdijaren in Oostende en dus ook naar de etablissementen die jonge vissers in die stad gingen opzoeken. Hoe ging het er daar in die tijd aan toe? Kom met ons meekijken in 't Schiptje, de Rialto, 't Kroegske, Titan, Noordzee, Walvis, Ferry Boat, bij Tibbetjes, Brixham, Zeezwaluw, Het Mosselhuis, Fats, Zeilschiptje, De Witte Zee, Belcanto, Docksy, Autocar, 't Meiklokje, Zephyr, bij Zwarte Maria, Bij Gaby, de Welkom, De Accordeonist, 't Visschertje, Het Mandje, de Nieuwe Zaal, West Hinder, Viking, 't Fonteintje, Santa Maria, Roulette, Ponderosa, Breughel, Celta, Vieux Temps, bij Notje, jeugdclub De Kim, Rembrand, Royal, Shamrock, Toulouse, Sinjoorke, Saint Tropez, Turf, Venus, Djinn, Van's, Versailles, King George en The Flemish Inn...

Laten we het woord geven aan Eddy Serie, een ervaringsdeskundige.

De bende van Barbé

Peetje en meetje vertellen me over het Oostendse uitgangsleven tussen WO I en WO II. Mijn vader, voor de oorlog visser in Zeebrugge, doet hetzelfde. Ook daar gaan de vissers stevast feesten als ze weer aan land zijn. Net zoals ikzelf dat later zal doen in Oostende, met mijn vrienden, allemaal jonge vissers.

Mijn familie ontvlucht het geweld van Wereldoorlog II naar Engeland, Brixham. Daar ontstaat een hechte Belgische groep vissers uit Zeebrugge, Nieuwpoort en Oostende. Ze werken hard, verdienen veel geld en hun uitgangsleven is er dan ook naar. In Brixham bezoeken ze danszalen en pubs. Per taxi of met de bus gaat het ook naar het grotere Torquay om daar te dansen in moderne danszalen.

Na de oorlog doen hun kinderen hetzelfde in Oostende. Het is 1954. Wij wonen in de Sint-Pieterstraat, rond de bekende kerktoren van de Peperbusse, samen met mijn grootouders langs moeders kant. Hun twee zonen, mijn nonkels, zijn zeven en negen jaar ouder dan ik. Mijn favoriete nonkel is dan zestien en na een week van hard werken in de kustvisserij gaat hij 'van sortie' op zaterdagavond en zondagmiddag.

In september 1960 begin ikzelf ook te varen op het kustvaartuig O 628 Eddy van mijn vader. De kustvisserij heeft in Oostende een belangrijke troef: de Trap. In de krant leest men er in die tijd niet veel over, maar heel België weet die steiger wel liggen. Wie naar Oostende komt, bezoekt de Trap en neemt vandaar vis of garnaal mee naar huis. De Oostendse kustvissers varen er wel bij. Goede vissers die actief zijn in de Oostendse IJsland- en middenslagvisserij hebben in die tijd overigens evenmin te klagen. Die bloeiperiode in de Oostendse visserij duurt ongeveer even lang als mijn actieve vissersloopbaan geduurd heeft. Die begint in 1960 en stopt in 1992. Vanaf het begin jaren negentig gaat het met de Belgische visserij razendsnel achteruit.

De Oostendse visserij boert in het midden van de vorige eeuw verdomd goed en de hele gemeenschap vaart er wel bij. De visserij heeft in de stad veel invloed. Voetbalclubs worden gesponsord door leidende figuren uit de sector. Er staan heel wat vissers op de lijst die visserijvoorman Pros Vandenberghe bij de gemeenteraadsverkiezingen van 1952 voordraagt. De mensen van de donderdagmarkt zeggen dat ze aan hun verdiensten zien dat het goed gaat in de visserij. Maar het zijn vooral de cafés van het visserkwartier en bij uitbreiding die van heel Oostende die mee genieten van de welvaart in de visserij.

Jonge vissers krijgen veel drinkgeld en ze gebruiken dat geld daar ook voor. De jonge vissers, met al dat geld op zak, zijn heer en meester in de vissercafés. Ze gaan op stap na een week actief geweest te zijn in de kustvisserij of na veertien tot achttien dagen gewerkt te hebben in de IJsland- of in de middenslagvisserij; ze hebben in die periode geleefd in omstandigheden waar een buitenstaander zich maar moeilijk een idee van kan vormen. Feesten is voor ons een uitlaatklep. Maar de jongens gaan uiteraard ook op zoek naar meisjes, om er korte of levenslange relaties mee aan te gaan.

Bijna iedere jonge visser in Oostende krijgt jaarlijks, met oktoberkermis, een nieuw pak van zijn ouders. Die zorgen dan tegelijk ook voor moderne schoenen, hemden, kousen, dassen en overjassen. De jonge visser wordt goed verzorgd, want hij brengt extra geld in 't laatje. Het is gebruikelijk dat hij zijn geld afstaat zolang hij bij zijn ouders woont. Maar daarnaast is er natuurlijk ook nog het drinkgeld. Veel meisjes zoeken het gezelschap van jonge vissers op. Ze weten dat die over veel drinkgeld beschikken en er gul mee trakteren. Andere meisjes willen om dezelfde reden niets met jonge vissers te maken hebben. Het plaatje heeft inderdaad twee kanten.

Geen visserscafés zonder jukebox. Het zijn de hoogtijdagen van de popmuziek. In Groot-Brittannië alleen al zijn zo'n 6.000 muziekgroepjes aan de slag. De muziek die we in de jaren zestig over ons uitgestort krijgen, spreekt de vissers aan omdat de popmuzikanten bijna allemaal telgen uit arbeidersmilieus zijn. Het is onze muziek. Als straatjongen in het zuidelijk deel van het Visserskwartier horen wij de jukeboxen uit de vissercafés weerklinken. Mijn vroege jeugd speelt zich af in de Sint-Pieterstraat, Prins Boudewijnstraat, Paulusstraat, Pauluspleintje,

Kerkstraat, Kaaistraat, Sint Franciscusstraat, Dekenijstraat, een stukje Jozef II straat, de Visserskaai tot tegen het Vissers-, Istanboel- en Kerkplein.

Het noordelijk deel van het visserskwartier is dan weer het territorium van de jeugd van 'de Oude Mijn' en de Vismarkt. Eén van onze speelkameraden, Georges Laforce, is de jongste zoon 'Poerre', uitbater van het bekende visserscafé 't Fonteintje. Poerre is ook de nonkel van twee van mijn beste vrienden: André en Raymond Hubrechtsen. Het uitgaansleven van de visser? Ik groei ermee op. Het moet met carnaval in 1954 geweest zijn dat we ons verkleedden om centjes rond te halen in de cafés. In een café in de Kaaistraat is er een man die zegt: 'Kom eens kijken naar Bubbeline'. Wij gaan mee en daar ligt in een bed in de keuken een oude dikke dame. Het zou het sterfbed worden van Bubbeline, een bekende Oostendse volkszangeres uit het vissersmilieu. (**)

Mijn nonkels en ik wonen in hetzelfde huis en we voelen ons als broers. Ze vertellen veel over hun uitgangleven. Het is een leven dat me sterk aanspreekt: een week hard werken in de kustvisserij en tijdens 't weekend uitgaan met de meisjes. Zelfs de vechtpartijen waarover mijn jongste nonkel me vertelt, vind ik heldhaftig, vooral als het om een meisje gaat.

Wanneer ze uitgaan, zijn ze met een hele groep jonge vissers, zowel kust-, middenslag- en IJslandvissers. Ze worden naar mijn nonkels familienaam 'de bende van Barbé' (Barbaix) genoemd.

Die nonkel neem ik als voorbeeld. Het is de tijd van James Dean, de jonge Elvis en Paul Anka, ook van Johnny Ray, Frankie Laine. In een magazine die Picollo heet, volgt hij het reilen en zeilen van filmsterren als Gina Lollobrigida, Sophia Loren en Brigitte Bardot. Nozems zijn de jonge vissers niet, ze kleden zich in maatpak, wit hemd en das. Ze dragen gouden ringen. Rebelleren doen ze daarom niet minder.

Eerst had ik nog gehoopt beroepsrenner te worden, maar dat werd me door mijn ouders uit het hoofd gepraat. Ik voelde me ook zeer aangetrokken tot zo'n visserleven. Het was de zee niet die me in eerste instantie trok, maar de vrijheid, de wisselende vaartdagen, geheel anders in de winter dan in de zomer, het warme thuisnest dat wachtte als je uit zee kwam, de hechte familieband, het uitgangleven van de vissers en hun meisjes.

De bende van Pies

Tijdens de tienerjaren van mijn nonkels is het favoriete café dat van Zwarte Maria op de hoek van de Vismarkt en de Sint Franciscusstraat. Het cliënteel bestaat voornamelijk uit vissers, meestal jonge mannen. Maar mijn meter vertelt me dat ook Prins Karel er klant is. Karel woont in Oostende en toont zich daar ook.

De jaren vijftig in Oostende. In het café 't Baakhuus van Zwarte Maria drinkt de visserin Liliane Saudemont een 'export'. Niet alleen vissers kwamen er over de vloer. De overlevering wil dat ook prins Karel er al eens een glas kwam drinken.

De vissers, die er meestal in groepjes op uittrekken, blijven niet alleen plakken in dat visserskwartier maar gaan ook op stap in de Langestraat, de Boulevard Van Iseghem en in het Hazegras.

Ik ben goed vijftien jaar als ik begin ik te varen op vaders kustvissersvaartuig, O 628. Het is september 1960.

De stap van de visserijschool naar het harde werk op zee, met werktijden die niet van de poes zijn, is groot. Daardoor komt het ook dat vissersjongens redelijk vlug mogen uitgaan. Ze hebben die ontspanning nodig.

Als vijftienjarige mag ik op zondagmiddag al op café gaan en even later ook op zaterdagavond. Eerst ga je alleen op verkenning. Na enkele weken word je bevriend met andere jonge vissers en begin je er in groep op uit te trekken. We spreken dan af in één of andere café.

Ik had, zo moet ik toegeven, al vlug de smaak te pakken. Ik dronk graag een goed glas bier en hield van de ambiance van het uitgaansleven, de cafés met jukebox, de vrienden, de meisjes, het dansen, het praten en het vrijen.

Wanneer ik 17 jaar ben, komt Maurice Zanders, dan 19 jaar, over uit de IJslandvisserij. Hij kiest voor de kustvisserij en vaart als matroos mee met mijn vader. Wij vormen vlug een goed werkteam en we gaan er ook samen op uit.

Er ontstaat al vlug een hele groep jonge vissers rondom ons. Kustvissers zijn elk weekeind thuis en de jongens van de grote schepen gaan met ons mee, telkens als ze aan land zijn. Soms zijn we maar met z'n zessen, soms met een twintigtal.

Men noemt ons de 'bende van Pies' naar de bijnaam van Maurice Zanders. Hij is één van de populairste figuren in het visserskwartier. Het is een echte lolbroek en zot van de meisjes. We vullen elkaar goed aan. Maurice is geestig maar kan ook ernstig zijn. Ik daarentegen ben meestal ernstig, maar ik ben er ook graag bij als er lol te trappen is. Er ontstaat in die tijd ook een andere, een kleinere groep jonge vissers. Die draait rond Roger Rys en Willy Delbolle, twee jongens uit de grote visserij. Met zes à acht man gaan ze samen uit. Er gaan vanzelfsprekend nog meer jonge vissers op stap, maar een grotere groep dan de onze was er niet te zien in het uitgaansleven. We zijn als het ware de opvolgers van de 'bende van Barbé' uit de jaren vijftig.

Wij zijn evenwel geen 'bende' in de strikte zin van het woord. Dat moest ik ook eens gaan uitleggen aan de politie-commissaris. Het gebeurde na een incident in 't Kroegske. Ik legde de politiechef uit dat wij geen leider hadden, dat we gewoon een losse groep jonge hard werkende vissers waren die samen op stap gingen om te feesten.

Rond onze groep draaien ook Bredense meisjes van Sas-Slijkens, meer bepaald uit de omgeving rond de Nukkerbrug. We kennen elkaar goed. Sommige jongens van onze groep huwen zo'n meisje. Anderen vrijen eens met de een en dan met de ander, zo om beurten, om elkaar goed te leren kennen.

De jongens die met ons meegaan heten Ronny Deschepper, Lucien en Eugene Desomer, John Caullet, Redgy Goes, Willy Malesijs, Erik Van Sevenant, Maurice Devaux, Marcel Mille, Ronny Victor, René Vande Castele, Pros Jooris, Miel Caullet, Freddy Rau, Albert Deramoudt, René Lambrecht, Freddy Heinderson; soms ook Pros Van Billemont, Roland Billiaert, Jan Daems, André Sollenbergh. En natuurlijk ook Maurice Zanders en ikzelf. Wij zijn bekende figuren in dat uitgaansleven. De meisjes praten over ons. Ook de andere jongens hebben het over ons. En er is ook wel af en toe een vechtpartij die achteraf moet bijgelegd worden.

1966 in café Rialto, van l. naar r.: René Lambrecht (IJslandvisser), Eddy Serie (kustvisser), Maurice Zanders (kust en IJsland), cafédochter Monique, Ronny Deschepper (kust) en Gustaaf Verburgh (kust).

1964, café Rialto, van l. naar r.: Lucien Desomer (kust), Ronny Deschepper (kust), cafédochter Monique, Eddy Serie (kust), cafédochter II en Freddy Heinderson (kust).

Op stap

Richting station van Oostende gaan we via de brug en de Sint-Franciscusstraat naar het Pauluspleintje. Op de eerste hoek bevindt zich *Café Rialto*. Dat is geen specifiek visserscafé, hoewel er ook veel vissers komen. De tapkast staat achteraan de vierkante cafézaal. In de vroege jaren zestig zijn daar twee cafédochters actief, geen vissers-telgen, maar men ziet er graag de vissers over de vloer komen.

In 1960, op een zondagnamiddag in september, ga ik daar voor het eerst binnen. Het is meteen het eerste café dat ik zelfstandig bezoek. Ik ontmoet er de twee cafédochters,

daar in het duister wat beter kennismaken met hun meisje. Ik ontmoet er de bekende Vlaamse acteur Julien Schoenaerts, met een groep vrienden. Er komt daar wel meer schoon volk over de vloer. Uitbater Iwein Scheer, een geboren Brusselaar, wordt een bekende Oostendenaar. Mij kent Iwein als kustvisser want ik moet telkens 't Kroegske passeren om aan boord te gaan. 'Dat moet je eens lezen' zegt Iwein op een dag tot mij en hij geeft me een boek: 'Gangreen' van Jef Geeraerts.

Op de zuidwesthoek van het Pauluspleintje, op de hoek van de Paulusstraat is er *Café Titan*, een klein cafeetje met een lange toog; veel barkrukken, enkele tafels. Iets later in de tijd, de jaren zestig voorbij is Chris er uitbaatster.

Ze werkt met jonge serveuses, Vlaamse maar ook Hollandse en Engelse. Het café wordt door redelijk veel jonge vissers bezocht. Het gerucht gaat dat er ook soms IRA-leden aan de toog zitten, die op de mailboot wachten.

Op de noordwesthoek van het Pauluspleintje, hoek Paulusstraat heeft men *Café Noordzee*, uitgebaat door *Phillemon*, een ouder geworden IJslandvisser, het type van een zware jongen. Het is een café waar bijna uitsluitend vissers komen. Het kan er ook hard aan toe gaan. In café De Noordzee wordt hevig gedronken en... zeer dicht gedanst.

Eddy Serie

(Vervolgt)

(* *Storm van Redmond O'Hanlon* (ISBN 978 90 467 0286 4), een boek van 350 pagina's over de hedendaagse visserij is aan zijn zesde druk toe en werd in 2003 uitgegeven door Pandora. Meer over dat boek vind je op het internet in <http://www.blogweb.be/artikel/florblogt/id/9018/Storm--een-bespreking>.

(**) *Irma Bubbeline* (1897-1961). De Oostendse visser Dedrie had een gezwel op zijn kaak en werd daarom Bubbeline genoemd. Zijn echtgenote kreeg de naam Bubbeline. Toen haar dochters groot genoeg waren om volk aan te trekken, opende ze een herberg in het oude Boonestraatje te Oostende. *Helen*, een van de dochters, huwde ene *Henrickx*. Uit dit huwelijk ontsproot *Irma* die later de herberg uitbaatte en die tegelijk de bijnaam verder droeg, *Irma Bubbeline*. Deze *Irma* had een stem als een klok. Ze kende een groot repertoire volksliedjes die ze in het café ten gehore bracht. (Uit Het groot Oostendsch liedboek van Jef Klausling.)

Iwein, uitbater van 't Kroegske, ziet de jonge Eddy Serie regelmatig naar 't schip trekken. Op een dag stopt hij hem een boek toe. 'Dat moet je lezen' zegt hij tot de jonge visser. (foto joc)

Annie en Jeanine. Die laatste is zestien en ze is de jongste van de twee. Zij wordt mijn eerste vriendinnetje en we zitten heel de middag dicht tegen elkaar te praten en iets te drinken. Ze heeft echter ook al oudere vriendjes. De platen die me aan die tijd laten herinneren heten 'Suspicion' en 'Temptation' van The Everly Brothers.

Later gaat komen er andere uitbaters, weer met twee dochters. Zij zijn het die op de foto staan. Vooral Monique is ons welgezind en kan meedoen met onze manieren.

Vervolgens gaat het naar 't *Kroegske*, bekend in heel Vlaanderen. Het is, zoals de naam al zegt, een klein kroegje. Er staat één tafeltje en een stevige toog, men heeft boven de tapkast nog wat plaats en trapafwaarts is er een groter zaaltje waar het heel donker is. Zoals ook andere jongeren dat doen, gaan veel jongere vissers

CREVITS

**IMPORT - EXPORT - ALLERLEI KETTINGEN EN KETTINGMATTEN
ANKERS - HERBRUIKBARE MATERIALEN - VISSERIJBENODIGDHEDEN
RUBBER BOLLEN EN RUBBER RINGEN**

Marcus Gerardsstraat 12, 8380 Zeebrugge. Tel.: 050 54 48 33
Kotterstraat 42, 8380 Zeebrugge. Tel.: 050 54 45 85
Ankerstraat 20, 8400 Oostende. Gsm: 0475 30 39 87
Fax: 050 54 79 11

Telefoneren vanuit Nederland: +32 50 54 48 33

Vissen binnen de windmolenparken

Op 30 juni organiseerde het ILVO een bijeenkomst over de visserijmogelijkheden die binnen de Vlaamse windmolenparken voor handen zijn. Bij de bouw van die parken is elke vorm van visserij of aquacultuur daar uiteraard verboden. Of die mogelijkheid zich in de toekomst zal voordoen, blijft onzeker. Toch wil het ILVO nu al nagaan onder welke vorm een eventuele exploitatie van die gebieden in de toekomst mogelijk kan zijn. Er bestaan voorlopig geen internationale richtlijnen voor scheepvaart in offshore windmolenparken, zodat ieder land vrij is in het uitvaardigen van richtlijnen om een veilige scheepvaart te garanderen. Waar in Duitsland hoogstwaarschijnlijk een verbod voor de reguliere scheepvaart zal worden ingesteld in de concessiezone van een windmolenpark wordt in Denemarken en het Verenigd Koninkrijk de scheepvaart (en ook visserij) in een park niet verboden. In Nederland worden de opties voor de toekomst voorlopig nog open gehouden. Voor België heeft de FOD Economie /Energie in 2009, op vraag van de Kustwacht, het initiatief genomen om een ontwerp van besluit op te stellen betreffende de te respecteren veiligheidszones in het kader van de bouw en uitbating van windmolenparken. Dit besluit is er vooral op gericht om de bevoegde overheden hun toezichthoudende activiteiten te laten uitoefenen. Binnen een veiligheidszone van 500 meter rond een concessiezone zijn nu geen scheepvaartbewegingen toegelaten, met uitzondering van deze die gebonden aan de exploitatie van de parken. Dit betekent dat ook visserij verboden is.

Passieve visserij

Vissers die passieve visserijen beoefenen zijn vragende partij om in de toekomst de zones in windmolenparken te gebruiken. Er wordt verwacht dat verschillende vis- en schaaldierpopulaties in deze zones zullen toenemen. Voorbeelden hiervan zijn zeebaars, noordzeekrab en kreeft. Deze kunnen op een duurzame en ecologische wijze bevestigd worden door een kleinschalige passieve visserij zonder bodemberoering.

De Vlaamse aquacultuur op zee beperkt zich momenteel tot de offshore mosselkweek in een beperkt aantal gebieden. Het drukke gebruik van de Noordzee verhindert de aanwijzing van bijkomende kweekgebieden. De zones voor windmolenparken, waar reguliere scheep-

vaart verboden is, zouden gebruikt kunnen worden om aan schelpdier- en wierkweek te doen. Daarnaast kunnen deze zones ook gebruikt worden als open-zee-boerderij, een vorm van maricultuur zonder fysieke barrières, gecombineerd met passieve visserij als oogstmethode.

Eventuele visserij- en maricultuuractiviteiten binnen een windmolenpark zullen moeten gekoppeld worden aan een systeem van licenties, waarbij de betrokken vaartuigen uitgerust worden met een tracking systeem en voldoen aan de opgelegde eisen, zoals maximum maat, extra gemonteerde fenders, e.d.

De Vlaamse regering promoot de reconversie van de visserij naar meer duurzame alternatieven. Vandaar dat

elke opportuniteit inzake alternatieve visserij en maricultuur moet aangegrepen worden, aldus het ILVO. Er dient een socio-economische consensus nagestreefd met ruimte voor wederzijds overleg. Een degelijke planning zal noodzakelijk zijn samen met de nodige afspraken tussen de betrokken partijen, een beperking van de toegang en een goede kennis van de reglementering en beschikbare visserij- en maricultuurtechnologie. Tenslotte kan het duurzaam karakter van windenergie enerzijds en de kleinschalige passieve visserij en maricultuur anderzijds een positief effect hebben op het imago van zowel de energie- als de visserijsector, aldus ILVO.

(fv)

SKB Life Saving Equipment

reddingsvesten - reddingsboeien - drijvende toestellen - valschermsignalen - stakellichten man.o.boordlichten - noodzenders Locat - radio Beacon - reddingsvlotten: RFD, Elliot, Viking, Zodiac, Autoflug, Bombard, Avion, Callegari, Servaux, Mitsubishi, Soniform - nazicht brandblusapparaten.

- ERKEND SERVICESTATION -

**VERANTWOORDELIJKE VOOR DE KUST:
A. VAN DURME. TEL.: 0475 25 88 02**

SKB Life Saving Equipment
Vosseschijnstraat 44
2030 Antwerpen
Tel + 32 (0) 3 2138670
Fax + 32 (0) 3 2138671

Afdeling kust
H. Baelskaai 8A
B-8400 Oostende
Tel.: 059/33 96 00
Fax: 059/33 96 01

Uit de bibliotheek van Neptunus (4)

u aangeboden door Peter Holvoet-Hanssen

De Noorse vinvis

Aan de betegelde zwembadrand van hotel Ravelingen in Oostende zijn de drie kinderen verfrommeld van de chloor. Gesakker. In de kleedhokjes liggen handdoeken kletsnat op de grond. Het vermoede geluk na het zwemmen. Het is 2 november, Allerzielen, Dag waarop de doden met chrysanten en goede gedachten worden overladen. Buiten op de wonderige dijk zien we volk samen troepen op het strand. Het is een Noorse vinvis, bijna twaalf meter lang, die zich vannacht op de golfbreker heeft gegooid. Een sportvisser dacht eerst dat er een bootje was gekapseisd.

Met kabels en kranen takelt de civiele bescherming het kadaver uit de zee. Als een spoelvormige ufo ligt hij daar, wevend en deinend, zilverig in de mist, met zijn oude rimpelmond, zijn slappe vinnetje tegen het tien ton zware zoogdierlijf. Als een kunstwerk. Wou de vinvis eindelijk zelf wat beleven.

Er staan VTM-schotelantennes op de dijk, en vijfduizend man op het strand. Wat later zijn het er vijftienduizend: de televisie heeft ze geteld. Witte mannen nemen monsters, in grote zoölogische opwindung. Ze kijken brutaal in de wijd gapende baleinmond. Gele bulldozers komen toe, en brandweerlui, en zwarte containers zonder raampjes, en alle Oostendse politieagenten zijn er, en zelfs de minister van binnenlandse zaken en van walvissen.

Op de koninklijke kustweg ontstaat een chaos van verkeersstromen. Nadars worden het strand op gedragen. Niemand mag de vinvis aanraken. Alleen kijken. Als we 's avonds het tv-journaal bekijken, staat de journalist te dampen op het strand. Achter hem ligt de staart en de ingewanden en het gebeente. 'Het skelet zal tentoongesteld worden in Oostende,' zo legt hij uit, 'samen met de andere skeletten.'

In de krant staat dat de situatie geenszins alarmerend is. Dat het geen Noorse maar slechtst een gewone vinvis is, dat het dier al twee dagen dood was en dat het allang niet meer gegeten had. Dat zo'n dier beslist geen zelfmoord pleegt. Dat het een geval is in de toxicologische sfeer, wellicht wat cadmium, kwik en pcb's.

Er staat een foto bij van een garageloods in de Oostendse Klokhofstraat: de bloederige

vlees- en vetmassa wordt weggesneden van het skelet. Een week lang wordt in het kadaver gehakt met machetes. De honden van de Oostendse politie blaffen van 's morgens tot 's avonds. Zo'n properwit skelet zal de mensen zeker interesseren.

's Nachts, als de kinderen slapen, denk ik soms aan al die vinvissen, walvissen en potvissen, veroordeeld tot reizen (niemand weet waarom), hoe ze verdwalen en loeien op de hoogzee. Proza-huilen en poëzie-zingen. Vergissen ze zich door het brommen en snerpen van de boorplatforms in de Shetlandzee en gaan ze op hun Azorentocht niet westwaarts maar oostwaarts, de trechter van het smalle Kanaal in en stranden ze in Denemarken, Duitsland, Nederland en België. Via geomagnetische paden naar de elektromagnetische kusten, en de dood op het strand. Krantenfoto's. Eindelijk zelf wat beleven. Kunst is een glimp van een grote vis die er even was.

Koen Peeters

Koen Peeters (1959) studeerde communicatiewetenschap en antropologie in Leuven. Hij is kernredacteur van DWB en schreef negen romans en een dichtbundel. Zijn recentste roman *De bloemen* (september 2009) stond op de AKO-shortlist en won de Bordewijkprijs. Hij werkt nu aan een roman die op een of andere manier over Rwanda zal gaan.

Het leven zoals het is: Doop 013 Morgenster

Foto's © Jo Clauwaert & Flor Vandekerckhove

Vissersmensen van bij ons

REDGY OOK WEL FOCK GENAAMD

Zondag. Het miezert aan de Baelskaai. De oude vuurtorenwijk leeft maar tijdens de werkdagen. Hier valt op zondag nog stilte te beleven. Geen ziel te bespeuren. Alleen enkele bekvechtende meeuwen.

Ik kijk graag naar grote gevlekte mantelmeeuwen. 't Zijn mooie vogels met een vranke kop. Ze openen hun vleugels en laten zich opstijgen met de wind; zweven enkele tientallen meters en landen geruisloos. Steeds weer.

Stilte. Maar voor hoelang nog? De betonboeren hebben de kaai ontdekt en hun plannen met veel zwier aan de pers getoond. Binnenkort heeft de Opex ook zijn riviera.

Gebouwd voor mensen met poen en vage nautische gedachten; waarschijnlijk veel tweede verblijven voor binnenlanders met behoefte aan frisse lucht. Zelf had ik had hier toch liever arbeid blijven zien met veel toegevoegde waarde.

Maar vandaag heb ik geen nood aan stilte. Ik ben nog nooit zo 45 geweest. Alsof het leven hard roept: 'JE BENT HALFWEG!' Het dwingt tot kiezen.

Alles wat niet echt is, lijkt niet langer lachwekkend en alles wat echt is lijkt zorgwekkend. Geen plaats meer voor randvoorwaarden, garanties en oefenvelden.

Dat heet men dan een slechte dag. Je kent het wel, een hoofd vol bullsshit, en bovendien is 't zondag: de *Sailor*, *Jolly Sailor* en 't *Végéetje* gesloten. Niemand om een potje tegen te lullen. Gelukkig is Fock er. Hij neemt je mee in zijn hoofd. Hij blaast de slechte gedachten uit je kop en laat je meegenieten van de allerleukste uitpattingen. Bier, wijn & ijzersterke moppen.

Hij heeft een luide, wat perverse lach, maar die stoort niet omdat hij echt is.

Hij knuffelt graag z'n vrienden, houdt van handen slaan en wrijven door je haardos, hij kust zijn vrienden zoals ze dat in zuiderse landen doen.

Fock houdt van vrouwen en de vrouwen houden van hem. Dat heb ik al gezien. Hij doet dat correct. Geen metamorfoses, hoofse uitsloverij of pseudo-intellectuele bluf. Neen 't is er recht naartoe en 't is van *what you see is what you get*. Het is een oud economisch principe met veel rendement.

Fock heeft een radetje in zijn rug, eentje dat nooit uitgedraaid raakt. Hij is fysiek gemaakt voor het zware 'werk'. Drinkt graag zijn pinten, rookt als een turk en werkt als verkoper bij Vishandel D.V., aan de vismijn. Met flair bedient hij z'n klanten, nooit om een praatje verlegen terwijl hij met zijn scherp mes de vis kuist.

Hij ziet er wat gevaarlijk uit. Ringen aan de vingers en goudwerk rond de hals. Fock heeft een scherpe blik, hij is alert en nooit om een antwoord verlegen. Geeft graag prikken en kan er zelf ook tegen.

Hij hanteert een sappig taaltje - 'goeie mugge', 'Juppe juppe' - dat goed bij de Baelskaai past.

Hij draait al lang mee op onze kaai, en is hier dus deel van het meubilair. Een oude maat van wijlen Adriën van de kantine, stamgast in de 'Sailor' en bewoner van de Opex.

Dat hij hier nog lang mag blijven. Ik zie hem wel gedijen op de Riviera van de Opex.

Jan Lamote • foto: Jo C

wijnbar

ZIO GIO

Dr Eduard Moreauxlaan 89
8400 Oostende
T 0475 22 25 11
joris@ziogio.be
www.ziogio.be

EEN RUSTIGE LOUNGE BAR MET SFEERVOLLE MUZIEK
WIJNEN, BUBBELS, STERK SPUL, KOFFIE, FRISDRANKEN EN HAPJES UIT ALLE ITALIAANSE REGIO'S

EEN PLEK VOL
ITALIAANSE WARMTE
IN DE VISSERSWIJK
VAN OOSTENDE

Communicatie op zee III

Jacques van Harten duikt voor HVB in de geschiedenis van de communicatie tussen wal en schip. In een eerste stuk had hij het o.a. over de uitvinding van de telefoon. Vorige maand keken we toe hoe de mensheid duizenden kilometers kabel op de oceaanbodem legde om vlot te communiceren. Vandaag vraagt diezelfde mensheid zich af of het ook niet zonder die kabels zou kunnen.

Draadloos communiceren door de ether

Telegraafkabels over land, over de zeebodem, tussen landen en continenten, de wereld leek wel gevangen in een net van draden. Bijna overal heerste de overtuiging dat verdere ontwikkeling van communicatie eigenlijk niet nodig was. Dank zij de punten en strepen die de telegrafisten doorseinden konden berichten overal in de wereld gelezen worden. Ze konden begrepen worden op het gehoor, maar ook met morseschrijvers, apparaten die de punten en strepen op een rol papier zetten om op een later tijdstip door telegrafisten 'uitgelezen' te worden.

Aanvankelijk werd er nog gewerkt met een ratjetoe van morsecodes. Deze stamden vooral uit militaire bronnen. In 1835 werd een universeel morsesysteem ontworpen door Samuel Morse. Het werd de internationale standaard. Ook voor het afluisteren van die voor buitenstaanders onbegrijpelijke piepjes werd er al snel een apparaat uitgevonden. De typendruktelegraaf zette keurig iedere letter kant en klaar op papier. Nu waren er voor het uitlezen van de telegrammen geen specialisten meer nodig.

Uitvinders

Telegrafie over kabels stond nu aan het einde van zijn ontwikkelingsmogelijkheden en het wachten was op uitvinders als Thomas Alva Edison (1847-1931), David Huges (1831-1900), Markies Guglielmo Marconi (1874-1937), Aleksander Stepanovitsj

Marconi aan het werk in de tuin van zijn ouderlijke woning.

Marconi trots achter zijn zender.

Popov (1859-1905), Heinrich Rudolph Hertz (1857-1894) e.a. die vonden dat er iets nieuws moest komen. Communicatie (men dacht hierbij alleen nog maar aan telegrafie) moest door de lucht kunnen gebeuren.

De nieuwe vondsten wedijverden met elkaar. Leentjebuur was daarbij heel gewoon. Patentrecht was er nauwelijks en zakenlui waren er als de kippen bij om die uitvindingen naar zich toe te trekken. (Internationaal patentrecht kwam pas rond 1912 van de grond)

Zo had je in Rusland de priesterzoon Aleksander Popov die erg geïnteresseerd was in natuurwetenschappen. Na een gedegen opleiding werd hij laboratoriumassistent op de universiteit. Daar werkte hij de experimenten van Heinrich Hertz uit, wat resulteerde in zijn eerste radio-ontvanger, de coherer (1894).

Die coherer is eigenlijk niets anders dan een glazen buisje gevuld met metaalvijsel. Stuur er een elektrische lading doorheen en het vijsel zal klonteren. Dat samengeklonterde vijsel veroorzaakte een weerstandsverandering waarbij het nadelige effect van samenklontering steeds weer ongedaan moest worden gemaakt door een soort hamertje dat (elektrisch bediend) tegen het glas tikte. Zo konden punten en strepen (morsecode) worden onderscheiden.

Deze coherer was echter al enige jaren eerder uitgevonden door E. Branley (1890).

Ook Aleksander Popov speelde dus leentjebuur. Ook was de Popov coherer nog geen echte radio, want het ding was oorspronkelijk uitsluitend bedoeld om er bliksem mee te detecteren. Radiogolven bleken er echter net zo goed mee ontvangen te kunnen worden! Rusland claimt daarom nog steeds 'de radio' als een Russische uitvinding.

Marconi

De grote doorbraak voor 'draadloos' stond bijna letterlijk voor de deur. Alle benodigdheden waren ondertussen uitgevonden, zij het dat de pas verworven apparatuur nog in de kinderschoenen stond en allesbehalve betrouwbaar was.

De grote maatschappijen uit die dagen (Siemens, General Electric, Edison en Bell) zagen die draadloze nieuwlichterij dan ook helemaal niet zitten. Zij waren bezig met de ontwikkeling van gloeilampen en alles wat maar op elektriciteit zou kunnen werken.

Het was uiteindelijk de adellijke ingenieur Guglielmo Marconi die alle tot dan toe gedane uitvindingen bij elkaar veegde, verbeterde en succesrijk in een praktisch werkend apparaat samenbracht. In 1896 is hij dan ook de eerste die met een samenleutel daadwerkelijk een 'radiozender' aanstuurt. Het was een kleine, nog erg primitieve zender, waarbij overspringende vonken een veld veroorzaakten dat boven het aardoppervlak werd uitgezonden en elders met een antenne weer kon worden ontvangen. Reken er maar op dat er toen een driftig vreugdedansje gemaakt is na die eerste geslaagde proefneming! En dan te bedenken dat die slechts een afstand overbrugde van enkele meters, van kamer tot kamer! Maar het begin was er en keer op keer werd de afstand tussen zender en ontvanger vergroot, o.a. door andere antenneopstellingen. Zo werd zelfs één kilometer gehaald!

Kreeg Marconi daarvoor in Italië de handen voor op elkaar? In het geheel niet. Uit armoede vertrok hij naar Engeland waar hij al snel werd opgemerkt door Sir William Preece, de hoogste technische autoriteit van de PTT. Hier zag men wel degelijk de mogelijkheden om berichten door de lucht te versturen. Ook van militaire kant groeide de belangstelling. Men ging steeds beter begrijpen dat er een nieuwe wereld werd geopend. Toen ook Oliver Heaviside (1850–1925) precies op tijd (!) ontdekte dat geïoniseerde lagen boven de aarde (de naar hem genoemde e-laag/Heaviside-band) uitgezonden radiogolven terugkaatsen naar de aarde, werd duidelijk dat een radiosignaal, (bestaande uit een grondgolf en zo'n gereflecteerde golf) enorme afstanden zou kunnen overbruggen.

Over de oceaan

Zes jaren waren er aan vooraf gegaan, zes jaren van hard werken, kritiek, scepsis, ontkenning van de mogelijkheden door wetenschappers, tegenslagen en nu, op 12 december 1901, zou het gebeuren.

Het was een drukte van belang op Signal Hill bij St.-Johns op New Foundland/Canada, een winderige, hoog oprijzende klip, waar je zonder al te veel zorgen grote vliegers en ballonnen kon oplaten waaraan een antenne werd ophangen. Klokslag 12,30 uur werd bijna vierduizend kilometer verder (in Poldhu in Cornwall/Engeland) met een seinsleutel een kort radiosignaal verzonden, slechts drie punten, de letter S. Voor Marconi was dit het kritieke moment om de waarheid te ontdekken. Het moment ook om vast te stellen of al die moeite en investeringen (tienduizenden ponden) het wel waard waren geweest. Om helemaal zeker te zijn had Marconi de morseschrijver afgekoppeld, in de wetenschap dat het menselijk oor veel gevoeliger zou zijn.

12,30 uur, het afgesproken tijdstip! In Engeland werd nú gezonden! Een scherpe klik toen het hamertje de glazen coherer raakte. Marconi luisterde gespannen en hoorde inderdaad drie scherpe klikken, hij ontving de drie gezonden punten, de letter S!

De elektromagnetische golven hadden, geheel tegen de verwachting van vele geleerden in, de oceaan overbrugd. Een oceaan die door de geleerden werd gezien als een berg van 200 mijlen hoog (kromming van de aarde). Een berg die volgens hen alleen maar overbrugd kon worden als er een antenne stond die hoger reikte dan die 200 mijl! Zij dwaalden. Dankzij het kaatsende effect van de Heavisidelaaag was het signaal over de kromming van de aarde gekomen.

De rechter

Wie had nu eigenlijk RADIO ontdekt? Er moest een rechter aan te pas komen om daar enige duidelijkheid in te brengen. De Amerikaanse rechter William Townsend kwam na veel research tot de volgende conclusie: *'Maxwell en Crookes kwamen met de theorie van de elektrische trillingen, door ladingen opgewekt. Hertz beschreef deze trillingen en wekte ze ook op, terwijl Lodge en Popov apparatuur ontwierpen die gelimiteerd was tot het geven van les en het verrichten van experimenten.*

Marconi ontdekte echter dat deze trillingen konden worden overgebracht.'

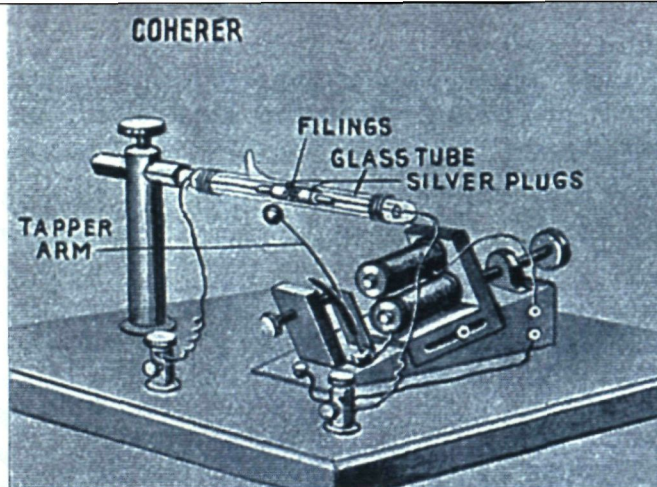
Natuurlijk heeft deze rechter vele andere onderzoekers die ook hun wetenschappelijke steentje hadden bijgedragen niet genoemd.

Men was toen echter nog niet waar wij naartoe willen.

Stel je voor dat die radiocommunicatie ook toepasbaar zou zijn tussen schepen en tussen schepen en de wal....

Jacques van Harten

(Vervolgt)

De Typendruktelegraaf van Huges

David Edwin Huges die in 1868 een typendruktelegraaf uitvond zou ook wel eens de echte uitvinder van de radio kunnen zijn. Hij was het namelijk die al in 1879 (17 jaar eerder dan Marconi!) bij toeval de eerste primitieve radio in elkaar zette. Zijn zelf gemaakte 'zender' bestond uit houtafval en een metalen draad die was gemonteerd in de kast van een oude klok. De ijzeren kachel in de kamer fungeerde als antenne. Een medicijnpotje was zijn 'ontvanger'. Een stalen naald (verbonden met een springveer) zat vast aan een stuk steenkool dat weer verbonden was met een batterij en een hoornschild. Zo kon Huges met zijn ontvanger over een afstand van vijfhonderd meter tikkende geluiden ontvangen die hij met zijn zender uitzond. Helaas werd zijn ontwerp door de hooggeleerde heren van de Royal Society of Londen niet erkend. De tijd was er nog niet rijp voor en 'anderen' zouden later met zijn ideeën op de loop gaan.

Typendruktelegraaf van David Edwin Huges 1868.

B.V.B.A. S & S

Jofra Shipping & Trading

Postbus 51 • B - 9060 Zelzate

Tel: +32 (0) 9 361 00 04 • Fax: +32 (0) 9 360 60 04

GSM: +32 (0) 477 952 450

E-mail: jofra.jan@gmail.com

Web: www.bvba-sens-jofra.be

- Aan- en verkoop van alle visserijschepen
- Aan- en verkoop van alle motoren / koppelingen
- Alle toeleveringen / reparaties
- Inbouw van alle merken motoren en koppelingen
- Tevens uw adres voor al uw sloop- en saneringschepen

De Belgische visserijvloot (80)

In januari 2005 startten we met de rubriek 'De Belgische visserijvloot' waarbij we maandelijks drie foto's en een beknopte historiek van de vaartuigen publiceerden. Met 111 steekkaarten van vissersvaartuigen hadden we zowat de hele varende vloot gehad. Door de goede respons op deze rubriek gingen we er nadien mee door. Sinds februari 2008 gaan we stapvoets terug in de tijd en brengen we de vaartuigen die inmiddels uit de vloot verdwenen zijn. Deze aanpak, die gepaard gaat met het nodige opzoekwerk, leverde voldoende vaartuigen op om tot vandaag in HVB telkens een bladzijde te vullen.

Voor de juiste gegevens baseren we ons op de oudere Officiële Lijst der Belgische Vissersvaartuigen. Ook andere bronnen en archieven worden geraadpleegd om de exacte gegevens over de vaartuigen en de opeenvolgende eigenaars te vinden. (Louis Vande Castele)

O 349 SIRIUS

Lengte: 18,50 m

Breedte: 5,04 m

Tonnage: 39,870 bruto

Bouwjaar: 1957 hout

Werk: PVBA J Deweert, Oostende

Motor: AWA 1957

Vermogen: 120/135 pk

Eigenaars.

O 349 SIRIUS

Zonnekeyn Henri en Vanoverschelde

Maurice. (1957)

Z 349 SIRIUS

Vileyn R - Vandierendonck (1962)

Torrelee Gustaaf (1970)

N 349 BLAUWE DISTEL.

Calcoen Maurits, De Panne (1972)

Calcoen Maurice, De Panne (1976)

N 349 DE LADY.

Kiekens Noel - Byloo, Middelkerke (1982)

O 349 THE LADY.

Maes E - Vantournhout en Keirsebilck P -

Vantournhout (1985)

Maes E - Vantournhout (1988)

20.08.1988 geschrapt.

Foto: verzameling LVC

Foto collectie LVC

O 243 MARIE-PAUL

Lengte: 28,00 m

Breedte: 6,32 m

Tonnage: 102,34 bruto

Bouwjaar: 1968 staal

Werk: Seghers, Oostende

Motor: A.B.C. 1968

Vermogen: 425 pk

Eigenaars.

O 243 MARIE-PAUL

P Cogghe - Goormans en Hector

Christiaan - Cogghe (1968)

Hector Christiaan - Cogghe (1978)

Z 243 SHARK.

PVBA Shark, Knokke - Heist (1984)

BVBA Firma Louis Crevits & Zonen

(1988)

01.08.1988: geschrapt voor vervan-

gingsnieuwbouw.

Foto: verzameling LVC

Foto collectie LVC

Z 571 ZEPHYR

Lengte: 38,00 m

Breedte: 7,28 m

Tonnage: 198,10 ton brutto

Bouwjaar: 1964 staal

Werk: NV Verolme Heusden/Van

Rossum's motoren nv Krimpen a/d

IJssel

Motor: A.B.C. 1964

Vermogen: 650 pk

Eigenaars.

Z 571 ZEPHIR.

J. Haerincq, Weduwe E. Savels en R.

Claeys-A Savels. (1964)

Raymond Claeys - Savels (1976)

Z 571 SEA FIGHTER.

PVBA rederij RUDO (1987)

Op 20.07.1988 geschrapt uit de vloot.

Verkocht naar Griekenland als vracht-

schip.

Foto: LVC.

COPYRIGHT LVC

ZOEKTOCHT

VISSER UIT NEWLYN VRAAGT MEDEWERKING

Lezer Gino Provost kreeg vanwege een correspondent uit Newlyn een vraag toegestuurd over een familiefoto. De foto werd genomen in de zomer van 1941 op de locatie 'Chypons' in Newlyn, bij de vishandelaar Pawlyn. Op de foto staan Van de Putte, vertegenwoordiger van België in Newlyn, (links achteraan met das) en twee Engelse soldaten. In het midden achteraan staat de heer Pawlyn (vishandelaar, met snor en das) en uitest rechts zijn echtgenote. De baby op de foto is David Pawlyn. Men zoekt iemand is die iets meer weet over de man die de baby in zijn armen houdt en over de vrouw links op de voorgrond, vermoedelijk een Belgische die gevlucht was naar Newlyn. De man met de baby lijkt wel een Belgische rijkswachter te zijn. Gino Provost vraagt zich tegelijk ook af of er rijkswachters in uniform waren in Engeland tijdens de oorlog. Wie meer weet kan daarover mailen met het.visserijblad@telenet.be en uiteraard ook met Gino Provost op het e-mailadres gino.provost@skynet.be.

ALTERNATIEF

WIE WIL PLASTIC OPVISSEN?

Het project Waste Free Oceans krijgt in België concrete invulling. Bedoeling is om drijvend plastic te verzamelen en dit vervolgens te recyclen. In de Middellandse Zee is dit project intussen al van start gegaan, zoals we eerder al gemeld hebben in HVB.

Onder andere Plasticsvision in Kortrijk en Sioen Industries in Ardoie stappen nu mee in het project. Ze zullen instaan voor de verwerking van het opgevisste plastic. Men is dringend op zoek naar geïnteresseerde vissers om het plastic op te halen uit zee. Indien interesse, gelieve contact op te nemen met:

* Alexandre Dangis van EuPC (European PlasticConvertres), Managing Director, Avenue de Cortenberg, 71 te 1000 Brussel.

Telefoneren kan op 02 732 41 24;

* of met Geert Scheys, secretaris-generaal van Federplast.be (Vereniging van producenten van kunststof- en rubberartikelen vzw), Diamant Building, A. Reyerslaan 80 te 1030 Brussel. Tel. 02 238 97 39. Mailen kan ook: geert.scheys@federplast.be.

IN MEMORIAM

Zeevissers die in 1897 verdronken
Op woensdag 22 maart 1897 voltrok zich op de Noordzee een drama waarbij Oostendse zeevissers verdronken. Bij genealogische opzoeken stootte Bredenaar Edward Brouckxon op oude gegevens in verband met het ongeval. Hij constateerde dat de namen niet vermeld werden op de lijsten van het Oostends Archief en evenmin op de herdenkingzuilen voor verdronken zeevissers, op het kerkhof aan de Stuiverstraat. Brouckxon, die jarenlang leraar nautische wetenschappen was aan de Oostendse Stedelijke visserijschool John Bauwens, overtuigde het Stadsbestuur om de vergetelheid recht te zetten. Stadsarchivaris Claudia Vermaut zorgde ervoor dat de archieven aangevuld werden. De Oostendse vissersloep 'Eveline-Marie' werd op 22 maart 1897 door een onbekend 'vierschip' aangevaren en maakte onmiddellijk water. Pompen hielp niet meer. Schipper De Gruyter liet de reddingschuit in zee, maar tot overmaat van ramp brak het verbindingstouw. Ten einde raad sprong de schipper in de reddingschuit in de hoop die terug bij het schip te brengen om zijn kameraden te redden. Daar de stroming te sterk was, dreef de schuit steeds verder weg en zaten de vissers gevangen op het zinkend schip. Schipper De Gruyter wist de volgende dag de aandacht te trekken van een voorbijvarend vaartuig zodat hij kon gered worden en het relaas van het ongeval kon vertellen. Voor de rest van de bemanning was het echter te laat. Andries Brouckxon, Joannes Devos, Leopold Pollet en Franciscus Aspeslagh waren jammerlijk verdronken.

Edward Brouckxon bij de herdenkingzuil van de omgekomen Oostendse vissers. De namen van de drenkelingen van de Eveline-Marie werden aan de lijst toegevoegd.

De Virtus in 2005 ligt klaar voor de restauratiewerken (© scheepvaartwest)

PATRIMONIUM

Gerestaureerde Virtus ingehuldigd
Westtoer heeft tijdens de voorbije maand het vissersvaartuig Virtus officieel overhandigd aan het Brugse stadsbestuur. De restauratie van de oude garnaalkotter van wijlen Fernand Verleene sleepte liefst zes jaar aan. 'Maar nu heeft hij een waardige plek gevonden als visserijmonument', zegt burgemeester Moenaert. De oude garnaalkotter ligt nu definitief aan de Omooikaai, dicht bij het Visserskruis, langs de Zeebrugse jachthaven. In 2005 heeft Westtoer het schip voor 50.000 euro gekocht, met de bedoeling er een monument van te maken. Bij het zandstralen bleek het schip in slechtere toestand te zijn dan verwacht. Ook de grondstofprijzen stegen, ook die van het staal, wat deed de teller van de restauratiekosten tilt liet slaan. Het dossier raakte in het slop, er werd ook niet meteen een goeie plek gevonden om het schip als monument tentoon te stellen en even werd zelfs overwogen om het project stop te zetten, maar nu heeft de Virtus eindelijk een definitieve rustplaats gevonden. De restauratie van de Virtus heeft alles samen 200.000 euro gekost. Het schip werd in 1965 gebouwd, bij de bekende scheepswerven De Graeve in Zeebrugge. Het is nu is teruggekeerd naar de plek waar ooit zijn wieg stond. Het maakt deel uit van de grotere plannen om de oude vissershaven van Zeebrugge op te waarderen. De Rederskaai is al volledig heraangelegd en er is sinds kort ook het akkoord van de Vlaamse regering om de grond van de oude vismijn te verkopen aan de stad, zodat er winkels en appartementen kunnen komen op de plaats waar nu de gebouwen van de oude vismijn staan.

POLITIEK

VLAAMSE PARLEMENTAIRES IN DE BRES VOOR AFRIKAANSE VISSERS

De Vlaamse parlementsleden Bart Tommelein (Open VLD), Johan Verstreken (CD&V), John Crombez (sp.a), Bart Martens (sp.a), Jos De Meyer (CD&V), Dirk Peeters (Groen!) en Wilfried Vandaele (NV-A) dienden half juni een voorstel van resolutie in met betrekking tot de hervorming van het Europees visserijbeleid. Het parlementair initiatief kwam er naar aanleiding van een gedachtewisseling met een delegatie van Afrikaanse vissers uit Mauritië, Kaapverdië en Senegal en Vlaamse volksvertegenwoordigers. Over het

bezoek van deze Afrikaanse delegatie bracht HVB verslag uit in het meinummer van dit jaar.

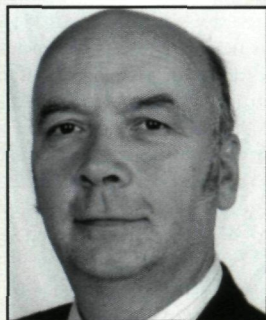
In de resolutie vragen de parlementsleden dat de Vlaamse regering ervoor pleit dat de Europese instanties in overleg met de betrokken Afrikaanse autoriteiten erop zouden toezien dat nadelige economische gevolgen voor de lokale bevolking voorkomen worden. Bovendien vinden zij dat de lidstaten gezamenlijk tot bindende afspraken moeten komen om de overcapaciteit van de Europese vloot aan te pakken. Een reconversie van de vloot naar milieuvriendelijke en duurzame vangstmethoden achten de indieners daarbij aangewezen.

**ZEEVISSERS - VISBEWERKERS
- HAVENARBEIDERS - ZEELIEDEN EN BINNENSCHIPPERS
VOOR AL UW PROBLEMEN**

WENDT U TOT DE

Zeemansbond A.B.V.V.

Ivan Victor

Federaal secretaris
zeevisserij

Jules Peurquaetstraat 27

Oostende

Tel.: 059 55 60 85

Fax: 059 70 51 33

E-mail:

Ivan.Victor@btb-abvv.be

R. Vermote:

gewestelijk secretaris

0476 23 40 28

Heiststraat 3

Zeebrugge

Tel.: 050/54 47 15

Fax: 050/54 42 53

E-mail:

renaud.vermote@btb-abvv.

Subsidies via As 4-programma Het rendement verhogen

Vorige maand kon je in HVB al lezen dat er vanuit het Europees Visserijfonds middelen beschikbaar zijn voor duurzame ontwikkeling van visserijgebieden (het zogenaamde As 4-programma). Deze maand gaan we dieper in op één van de vijf doelstellingen: toegevoegde waarde creëren op het product vis. Dat kan op verschillende manieren: kostenbesparing door o.a. ketenverkorting, een betere prijszetting door kwaliteitsverhoging en een verbetering van de marktpositionering.

Vis sneller op het bord

Hoe kunnen vissers, reders, veilingen, handel en verwerking, horeca en detailhandel samenwerken om een keten te bouwen die een redelijk rendement oplevert voor alle betrokkenen? Samenwerking is het sleutelwoord. Het gaat om meer dan enkel de kosten verlagen door het aantal schakels in de keten te verminderen. Ketenverkorting betekent consument en producent dicht bij elkaar brengen, om zo de consument opnieuw voeling te laten krijgen met wat hij eet. Het aantal schakels in de keten kan verminderd worden door nieuwe constructies uit te denken waarbij de vis een alternatieve, kortere weg neemt tot bij de consument. Hoe langer de keten, hoe groter de kans op kwaliteitsverlies. Ketenverkorting kan dus tot kwaliteitswinst leiden. Er kan nog gesleuteld worden aan de viskwaliteit, te beginnen bij de vangst, door het gebruik van alternatieve visserijtechnieken die de vis minder beschadigen. Ook aan boord, op de veiling en tijdens het transport kan de kwaliteit nog verhoogd worden.

Het verhaal achter de vis

Een kwalitatief hoogstaand product dient op een goede manier aangeprezen te worden. Het is belangrijk te weten wie er voor welk product aangesproken moet worden, op welke manier (promotie), en waar (plaats) deze potentiële klanten zich bevinden. Door de consumenten goed te informeren over het product en de

productiewijze kunnen ze overtuigd worden om te kiezen voor een eventueel duurder product (prijs) van een hoogstaande kwaliteit.

Heb je een projectidee dat een van deze aspecten in de praktijk brengt? Wil je meer weten over de andere doelstellingen van As 4? Neem contact op met het secretariaat van As 4 op tel. 059 34 01 87 of surf naar www.west-vlaanderen.be/EVF.

(sm)

HVB erg laat in augustus

Omdat de drukker met vakantie was tot 8 augustus is HVB deze maand extra laat in uw bus gevallen. Vanaf volgende maand is ons blad er weer, zoals gewoonlijk, op de eerste vrijdag van de maand.

ON THE ROAD AGAIN

PUNKERS, ROCKERS, DICHTERS, FOTOGRAFEN EN HET VISSERIJBLAD OP DE GENTSE FEESTEN

Tijdens de Gentse feesten tekende het feestcomité van HVB present. Dat was niet om daar de bloemetjes buiten te zetten, maar om er de visserij van haar beste kant te laten zien. In de galerie Link presenteerde HVB-voormgever Jo Clauwaert recente schilderijen; verrassende landschappen en ook nieuw door de visserij geïnspireerd werk. Naast het werk van Clauwaert waren er in de galerij tekeningen te zien van de Gentse rockfotograaf Firmin De Maître en verrassend beeldend werk van Jon Langford, een Britse punkrocker van het zuiverste water die hiernaast door onze muzikrecensent Légat geïnterviewd werd. (En zowel die rockfotograaf, als het duo Clauwaert & Tavernier ('Het zweet van de zee') als punkrocker Langford hadden tijdens die Gentse feesten een boek te verkopen.

Een Brit...

Op 15 juli vergastte Jon Langford ons met een concert dat plaatsgreep op het binnenpleintje van de galerie. Jon maakte, enkel gewapend met een akoestische gitaar, een graai in zijn uitgebreide repertoire en begon met een song uit 'Old Devils', genaamd '1234Ever', dat hij opdroeg aan Johnny Cash. Diverse songs uit 'Skull Orchard Revisited' (een CD en een boek), waaronder 'Tubby Brothers' en 'Pill Sailor'. Die laatste song leert ons overigens dat 'Shirley Bassey's from Tiger Bay'. Hij bracht ook één van de drie nieuwe songs van de cd die bij het boek hoort, 'The Ballad Of Solomon Jones', naar verluidt een verwijzing naar een bloedig onderdrukte volksofstand in Newport in 1839, toen ongeveer 50 mensen de dood vonden. Halfweg de set komt violist Philippe de Chaffoy Jon vervoegen, iets later nog Pieter De Meester (vanAedO) op sopraansax. Er is omzeggens niet gerepeteerd, maar dat valt niet op: muziek is nu eenmaal een universele taal en de begeleiders kwijten zich dan ook uitstekend van hun taak. Een nummer van Hank Williams, eentje van de Mekons, zelfs drie van de Waco Brothers, waaronder het hilarische 'It's Not Enough'. Vooral de geschreeuwde slotzin, de climax van zoveel hebzucht 'I want me a million dollar mobile home', is niet ontdaan van ironie. Jon eindigt met 'Sentimental Marching Song', waarvan de tekst integraal terug te vinden is op één der schilderijen in de tentoonstelling... Heel mooi vonden we de cover van Kevin Coyne's 'Having A Party', de sneer naar een muziekindustrie die niet geeft om muziek en om de mensen die muziek maken, enkel om gouden platen en geld. 'Money, money, money, ain't it funny: it's a rich man's world', zongen magnaten uit Zweden...

Flor Vandekerckhove. Foto Kay D

... tussen de Vlamingen

Op 20 en 22 juli werden de Gentenaars dan weer verrast met een gevarieerd optreden van een HVB-ploegje. HVB-uitgever Flor Vandekerckhove beet daarbij de spits af met een hilarisch verhaal over een groep IBIS-scholieren die in 1968 een betoging voor 'Leuven Vlaams' laat ontsporen in de Oostendse (hoeren) wijk Hazegras. Aan het slot van dat verhaal (*) legt hij de verbaasde luisteraars uit waarom men in het Oostendse visserskwartier ook vandaag nog altijd de kreet 'Ananas!' over de daken hoort schreeuwen. Onzin natuurlijk, maar geloofwaardig genoeg om de luisteraars op het verkeerde been te zetten.

Het publiek was er nog niet goed van bekomen of daar beklom HVB-dichter Geert Cyriel Tavernier al het podium om de mensen mee te nemen naar het etablissement 'In de veertien billen', een visserscafé waar er twee versleten zijn en twaalf die willen. Het lange gedicht, dat ook in het mooie visserijboek 'Het zweet van de zee' te lezen is, werd niet alleen voorgedragen, maar ook muzikmatig toegelicht door Luiz en Renato Márquez die er met behulp van tal van instrumenten in slaagden de zee tot in Gent te brengen.

De avond werd afgerond door een spetterend muzikaal optreden van bluesman Bruno Deneckere, op zijn beurt ook geassisteerd door vader en zoon Márquez (**) die er samen de vlam konden insteken. Bruno had daarbij zijn best gedaan om vooral songs te brengen die het over kapiteins, schepen, zee en water hebben. Wat hem niet belette veel Jupiler te maken.

(*) het verhaal kan gelezen op het internet onder www.blogweb.be/artikel/florblogt/id/9276/ANANAS

(**) Wie meer wil weten over het muzikaal talent van Deneckere en Márquez moet nog eens het vorige nummer van HVB bekijken, waarin de twee door ons geïnterviewd werden.

Geert Tavernier, Bruno Deneckere, Luiz en Renato Marquez. (foto joc)

INTERVIEW JON LANGFORD

SKULL ORCHARD REVISITED

Jon Langford (°1957) groeide op in **Newport**, een zeehaven in Wales. Zijn vader nam de jongen mee op tochten langs de kades en doorheen de groezelige havenbuurten. Hier raakte jonge Jon doordrongen van de zee en haar verlokkingen, werd hij geconfronteerd met armoede en onrecht en werd hij willens nillens 'socialist tot in de kist'. Het maakte de kunstenaar in hem wakker en dan was er enkel nog de vonk nodig... Dat werd dan de punk van de seventies. Sindsdien legde Jon een uniek traject af als muzikant en multimediaal kunstenaar, traject dat hem ten slotte in **Chicago** deed belanden. Voor de Gentse Feesten kwam hij één dag voor één concert afgezakt naar **Galerie Link**, waar schilderijen van hem staan, naast foto's van voormalig rockfotograaf **Firmin De Maître** en recent werk op papier van onze flitsmatroos **Jo Clauwaert**. Tijd om hem aan de tand te voelen over zijn nieuwste boek mét cd 'Skull Orchard Revisited'.

Jon Langford in gesprek met Flor Vandekerckhove en Antoine Légat

Jon Langford is dus niet aan zijn proefstuk: wie zijn prachtige vorige boek *'Nashville Radio. Art, Words, And Music'* (2006) ooit inkeek, kent zijn visuele stijl en is ook vertrouwd met de boodschap die hij te verkondigen heeft. Je ontmoet in die lusthof-voor-het-oog een paar van zijn helden: dat zijn dan vooral **Hank Williams**, **Johnny Cash** en echtgenote **June Carter**. Het lijkt vreemd voor een punkjongen om deze countrygroten naar voren te schuiven, maar Jon is van alle markten thuis: op de tentoonstelling hingen de rolmodellen samen aan één muur (al ontbreken nog streekgenoten als **Tom Jones**, **John Cale** en **Man**): het zijn **Elvis Presley**, en twee hele groten in hun genre, country-rocker **Gram Parsons** en één van de peetvaders van de singer-songwriting, **Townes Van Zandt**. Anoniem hangt er daartussen een klein werk.

Het is het portret van de legendarische radio DJ **John Peel**, de ontdekker van een boel talent, tussen 1964 en zijn dood in 2004. Ook Langford had veel aan hem te danken, toen hij samen met een groep vrienden naar eigen zeggen zonder enige muzikale bagage de muziekwereld instapte: de **Mekons** waren geboren.

Hoewel de leden een academische en kunstzinnige achtergrond hadden (*University of Leeds*, waar ook de **Gang Of Four** ontstond) gingen de Mekons er prat op dat ze 'niets konden', een frisse punkattitude in een rockwereld, op dat ogenblik geregeerd door dinosaurussen van bands, die even virtuoze als vervelende mega concerten afwerkten.

Geen wonder dat de jeugd van dat moment zich hiermee niet meer kon vereenzelvigen. Er woei een frisse wind door het muziekwereldje vanaf 1975-6! We lazen in die dagen een spraakmakend artikel in de toen nog bestaande, gezaghebbende muziekkrant

Philippe de Chaffoy, Pieter De Meester en Jon Langford.

Melody Maker over deze jolige bende brancieschoppers, hemelbestormers en fel geëngageerde linkse rakkers die de Mekons nu eenmaal waren. Er zit een humor-istische, of is het satirische kant aan deze houding, want bij voorbeeld drummer **Steve Goulding** was (en is) één van de beste drummers van de ganse UK (toen al lid geweest van de lichtjes legendarische **The Rumour!**) De in België zeer bekende muzikant (gitarist-singer-songwriter) en multimediale kunstenaar **Brendan Croker** was één van hun mede-standers. De Mekons bestaan nog steeds, zij het op een ander ritme dan in de punkdagen. Hun samenstelling is nog ongeveer die van de begindagen en er is zelfs recent een cd opgenomen, die nog steeds moet uitkomen.

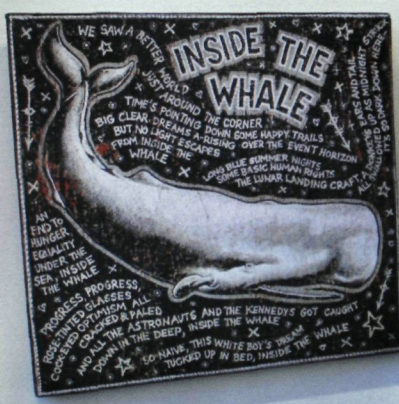
John Peel ontdekte een paar jaar voor de Mekons ook een singer-songwriter uit Derby, die zonder zelf punk te zijn, metertijd een icoon werd van de punk en van alle muzikanten die er een punt van eer van maken om heilige huisjes en andere vormen van hypocrisie verbaal neer te halen: **Kevin Coyne**. Ook hij werd in ons land in die dagen een huishoudnaam, maar door persoonlijke moeilijkheden verdween hij naar het achterplan. Gelukkige maakte Coyne in zijn nadagen vanuit Nürnberg een geslaagde comeback. Zijn voortijdige dood in 2004 werd herdacht, vijf jaar later, in een Vlaamse Kevin Coyne Tribute, overigens de enige van enige betekenis in Europa. Zowel Robert en Eugene, de zonen van Kevin, als zijn vrienden, collega's en fans **Brendan Croker** en **Jon Langford** (naast een hele rits getalenteerde bewonderaars als **Wreckless Eric**, **Amy Rigby**, **Patrick Riguelle**, **Erik Van den Broeck**, **Frans Joseph Goof** plus **Kevin's** vaste drummer en goede vriend **Werner Steinhauser**) in een reeks stuk voor stuk memorabele concerten. Het was onze eerste kennismaking met Jon, die we ervoeren als een fidele kerel, een gedegen zanger en gitarist en een potsenmaker eerste klas.

bands als punk outfit **The Three Johns**, de country-punkers **Waco Brothers**, de immer van samenstelling wisselende **The Pine Valley Cosmonauts** (afgekort PVC), waar **Jon Langford** de draaischijf van is. Niet alleen de muziek vormt een inspiratiebron, er is altijd ook sociaal engagement: zo zijn een aantal initiatieven gericht tegen de doodstraf, die in sommige Amerikaanse staten nog heel gewoon is. Samen met **Kevin Coyne** namen de PVC in 2004 ter plekke en in één dag het erg sterke **'One Day In Chicago'** op, een live registratie van oud en nieuw werk van grote Kevin.

Maar, zal u zich afvragen, waar zit de zéé in dit alles? Die zit in **'Skull Orchard Revisited'**. De titel van het boek verwijst naar zijn solo uitstap **'Skull Orchard'** uit 1998. Die cd handelde zowat helemaal over Newport, *'the ugly, lovely town I was born in'*, zoals hij treffend verwoordt. Vandaar dat het boek de cd bevat, opnieuw opgenomen in Chicago met bekend volk als **Steve Goulding**, maar ook met het veertigkoppige **Burlington Welsh Male Chorus**, dat een auditieve stempel drukt op dit, met een drietal nieuwe songs verrijkte geheel.

Zijn vader **Denis Langford**, afkomstig uit de havenbuurt, nam zoonlief op zaterdagmorgen geregeld mee op uitstap langs de kaden en doorheen het 'schipperskwartier' van Newport, dat ten oosten van het bekendere en grotere Cardiff ligt. Het is voor Jon en voor ons een zegen dat papa dit deed met de fotocamera in de hand. Die foto's vormen een basis voor het boek, waarin de thema's die Jon en zijn broer en mede-auteur **David**, een bekend science fiction schrijver, nauw aan het hart liggen, visueel en verbaal worden uitgewerkt:

Chicago, een 'amusementspark voor een breeddenkend musicus', is en blijft zijn uitvalsbasis: vandaaruit opereert hij met diverse

**VLOOT, reder van de overheid,
stelt in Oostende een driehonderdtal collega's te werk**

via www.welkombijvloot.be

**kun je solliciteren:
(jobs - vacatures)**

**en op de hoogte blijven van onze nieuwbouw:
(projecten - nieuwbouw)**

de relatie tot de vaderfiguur, het dagelijkse leven gekoppeld aan de sociale strijd van zeelui, arbeiders en mijnwerkers, de moedwillige teloorgang van die wereld ('F**k you', **Margaret Thatcher!**) en de verfloeding van het klein beetje welvaart dat de industrie ooit bracht, maar ook Johnny Cash, John Cale, **Tom Jones**, en verder lokale monumenten als de hoogst merkwaardige **Transporter Bridge** en kleurrijke figuren uit de Pill wijk, symbolen van vroegere grootsheid en van vergankelijkheid.

Rugby, en niet voetbal, blijkt de sport te zijn waar Jon van houdt: dat heeft hij van de kant van zijn moeder, een familie van 'mijnwerkers en duivenliefhebbers'. Zelfs streekbieren krijgen subtiele en kunstzinnige promotie: zo vind je in het schilderij 'Deep Sea Diver', naast de figuur van de duiker en zijn assistenten, een vat **Brains** uit Cardiff, wat voor Wales betekent wat Guinness is voor Ierland! Verder vind je op deze schildering de gehele tekst van de gelijknamige song die op de cd staat. Ook prominent is de imposante verschijning van **Moby Dick**: niet alleen bewondert Jon het boek van **Herman Melville** (1851) over de mythische witte potvis, en de verfilming ervan met **Gregory Peck** als **Captain Ahab**, maar de Engelse naam voor walvis, 'whale' klinkt verrassend hetzelfde als... Wales! In het boek vind je ook, verspreid tussen teksten en prenten, de lyrics van 'Skull Orchard' en die sluiten door de aard van de zaak naadloos aan op de inhoud.

Jon Langford: 'Mijn vader nam me regelmatig mee naar de dokken van Newport. Dat was in volle koude oorlog, toen we in het westen overspoeld werden door de Amerikaanse propaganda. Er kwamen toen vele Russische schepen aan. De bemanningen liepen rond in de haven en als vijftienjarige dacht ik dat die zeelui er helemaal niet uitzagen als de boos-

aardige Russen die de Amerikanen zo graag portretteerden. Het bleken mensen van vlees en bloed!'

HVB: 'Leuk om zo'n pa te hebben...'

JL: 'Zeg wel: hij troonde me ook mee naar de clubs en bars, de hele 'forbidden zone' voor jongeren als ik! Je ontmoette er naast zeelui ook boeiende locals, en je kreeg er muziek te horen die niet op de radio te beluisteren viel. Zoals met Liverpool het geval was, brachten die vreemdelingen hun muziek mee en ook die wonderlijke 45 toeren plaatjes met blues en aanverwanten, die de prille **Beatles** (en de **Rolling Stones**) zo beïnvloed hebben. Er waren al die nationaliteiten die in de havens bijeenkwamen. Zo werd Tiger Bay in Cardiff de eerste wijk met een zwarte gemeenschap in de UK, the first black community.'

HVB: 'In de film 'Tiger Bay' uit 1959 speelt ook hét monument uit Newport een grote rol, de Transporter Bridge, één van acht dergelijke bouwwerken in de wereld. Het tij maakt daar immers een ferry onmogelijk en de lage oevers maakten de bouw van een brug, hoog genoeg om zeeschepen door te laten, onmogelijk. Vandaar dat men mensen en vervoermiddelen meeneemt in een gondel die met kabels onder aan het ijzeren gevaarte hangt van de ene naar de andere oever. Het gevaarte werd er neergepoot in 1906...'

JL: '...En sindsdien is het bouwwerk al een paar keer gesloten geworden wegens bouwvallig en na restauratie weer geopend, de laatste maal kort geleden, in juni. Het is pathetisch om zien hoe het gemeentebestuur al jaar en dag verdeeld is over het lot van de Transporter Bridge, nochtans een geklasseerd monument: restaureren voor veel geld of gewoon afbreken. Ik ben socialist in hart en nieren, maar als je ziet hoe de socialistische stadsraad er een knoeiboel van maakt... Zo kan je de TB zowat 'the totem of neglect' noemen in een stad waar door de economische

In 2009 werd Kevin Coyne in een Tribute herdacht, oa in de Centrale te Gent.

Op de foto vlnr: Erik Van den Broeck, Jon Langford, Frans Joseph Goof Robert, Amy Rigby, Wreckless Eric, Robert Coyne en Brendan Croker.

neergang alles verwaarloosd raakt. Newport stemt uiteraard al sinds heel lang Labour, links dus, en vanuit die zekerheid modderen ze maar aan...'

HVB: 'Te lang aan de macht corrupteert... Hoe ben jij in godsnaam in Chicago beland?'

JL: 'Mijn vrouw is van Chicago, maar ik heb haar wel ontmoet toen ze nog in Frankrijk woonde. Ik ben vanuit Leeds, waar ik toen vast verbleef, mee naar *The Windy City* verhuisd, toen ze huiswaarts trok in 1992. Muzikaal zit je daar in een ballon, een cocon: heel wat verschillende stijlen bloeien er (men kent uiteraard de Chicago blues), maar het is allemaal zelfbedruipend en naar binnen gekeerd. Al bij al een zeer gunstig klimaat voor iemand als ik. *It was a musical opportunity!*'

HVB: 'Werd je als Newporter meegezogen in die diaspora?'

JL: 'Een wereldhaven is een venster op die wereld, nodigt uit om verre horizons te gaan verkennen. De lokroep van de zee! *Lots of kids left*. Er trokken er veel van Newport, Cardiff en de andere havens onder anderen naar Canada, naar Toronto bij voorbeeld, waar de 'Welsh ex-pats' een soort kolonie vormen. Dat had niet alleen te maken met wat vóór ons lag, de zee en de verwachtingen die ze schiep. Het had ook te zien met wat achter ons gebeurde: het leven in een grimmig UK, waar de crisis hard toesloeg in seventies en eighties, de mijnen die sloten, de vakbonden die hun macht verloren na hun bittere strijd met Thatcher. Deze emigranten waren op zoek naar een beter leven. Noem ze dus gerust economische vluchtelingen: dat is géén schande. Het is de bron voor dit boek: het weggaan, je ergens elders vestigen en je daar thuis voelen... en dan weer thuiskomen, een frisse kijk krijgen op je verleden, de dingen zien die je niet ziet als je er constant woont.'

HVB: 'Heb je contact met andere ex-pats die in Chicago beland zijn?'

JL: 'Weinig. Er zijn er veel in The Windy City, maar ze zijn om een of andere reden nogal nationalistisch ingesteld, tegen immigratie, dat terwijl ze zelf immigranten zijn... Ik mis de openheid die nochtans een grondhouding is van mensen uit Newport. We hebben immers altijd moeten strijden voor onze identiteit, een strijd die ons trouwens alleen maar sterker heeft gemaakt: vermits Newport op de rand van Wales ligt, waren we voor de Welshmen géén echte Welshmen en voor de bewoners van de UK wél Welshmen. We hoorden dus nergens bij... Mijn vader voelde zich Brit noch Welshman, terwijl mijn ma zich uitgesproken Welsh voelde. Daarin zijn ze nooit overeengekomen.'

HVB: 'Je vertelde tijdens de rondgang in de tentoonstelling dat je van die portretten een vijftiental exemplaren maakt, een soort van basisversie, en elk daarvan wordt anders afgewerkt, zodat het een uniek stuk wordt. Tussen de vele enigmatische werken, hangt hier een portret van iemand die je Pill Sailor hebt gedoopt, blijkbaar een joviale figuur...'

JL: 'Het is ook een song op de cd. Pill Sailor verwijst naar een typische figuur uit de Pillgwenlly wijk in Newport, afgekort tot Pill, zowat het Tiger Bay van Cardiff. Hier kwamen ook mensen van de hele wereld neergestreken. Zo ook de pa van Joe Siculo, die van de Seychellen kwam, maar in Pill belandde en er verkering kreeg. Joe was ten slotte zelf uitgevaren en

Vlnr: Jo Clauwaert, Jon Langford, Firmin De Maître en Wouter De Bruycker in Galerie Link te Gent.

werd scheepskok, maardaarna had hij in Pill een club geopend, **TJ's**, waar uitsluitend punkrock welkom was, want daar had Joe een boontje voor. Joe was een lieve man, een uitstekende kok, die de wijk kleur gaf en die zeer actief was in de buurtwerking.'

HVB: 'Enkel punkrock?'

JL: 'Nee. Alle soorten muziek konden in de Pillwijk, jazz, folk en zelfs muziekvormen waar de wijde wereld nog niet of nauwelijks van had gehoord: **Joe Strummer**, latere voorman van **The Clash**, ontdekte in één van de clubs de... reggaemuziek, lang vooraleer deze populair werd in de UK. Strummer zat hier trouwens niet op de academie zoals men soms leest: hij oefende in Newport het edele beroep van... grafdelver uit!'

Bladerend door het boek, valt het ons op hoeveel vragen we nog zouden kunnen stellen, want Jon en broer David hebben een indrukwekkend 'patrimonium' in dit boek gestopt, maar Jon moet zich voorbereiden op het concert van die avond. De deadline van deze HVB staat ons overigens niet toe Jon via mail extra vragen te stellen, maar die zullen we later nog op hem afvuren. Tijd voor een besluit... Wat het leuke is aan muziek? 'I like to instigate things, but through meeting people and working together': Jon zet graag projecten in gang, maar er is altijd een sociale dimensie aan. Het moet gebeuren in samenwerking met anderen, zoals ook culturen slechts rijker worden door het contact (en niet zelden de botsing) met andere culturen. Hallo, Elio? Bart?

Antoine Légat • foto's: Jo Clauwaert

Skull Orchard Revisited

door Jon, David en Denis Langford.

Boek met bijhorende CD:

<http://jonlangford.de/>

info@turnaround-uk.com

<http://www.galerie-link.be/>

Alle industriële en scheepsherstellingen mekaniek en plaatwerk

Nieuwe Werfkaai 14 • 8400 Oostende

T: 059 33 22 15 • F: 059 33 01 55

GSM Johan: 0477 31 54 15

GSM Ludo: 0477 33 54 35

**BEMA
DOET
HET**

Zio Gio vertelt ... Boots

Niemand kent zijn echte naam. In de cafés op den Opex is hij alleen gekend met zijn bijnaam 'Boots'. Boots is een Ierse visser die aangespoeld is in Oostende. Hij vaart op de ènenvijftig, de O.51 dus. Soms is hij weken- of maandenlang buiten beeld, om dan plots weer op te duiken. Zo zijn vissers. Ze leven en herleven op zee. De wal is enkel een intermezzo tussen twee vaarten door.

Nu moet het lukken dat ik iets heb met Ierland. Mijn oudste dochter heeft er meer dan vijf jaar gewoond en gewerkt. Ik ging dan twee keer per jaar op bezoek. Via de Ierse schoonfamilie van mijn dochter heb ik het land leren kennen. Hun leefgewoonten, hun vriendelijkheid en gastvrijheid, hun eten en drinken. Zo heb ik er Guinness en Hot Whiskey leren achterover slaan. Je begrijpt dus wel dat ik een boontje heb voor Boots.

Hij is in Oostende aangespoeld met zijn Ierse collega-visser Johnny. Samen vissen en zuipen ze wat af. Als Boots mijn bar binnenwandelt, weet ik dat mijn omzet met een tiental pinten zal stijgen. Net als in de Ierse pubs

betaalt hij elke pint meteen contant. Ik heb nochtans een kassa waar ik alles kan bijhouden, maar neen, Boots betaalt stipt na elke pint. Butter bij de vis. Ierland is een eiland, omringd door het zilte zeewater dat vol vis zit. Maar de Ieren zijn vleeseters. Vis, dat is voor de toeristen. Aan de kusten rond Dublin en Cork is er wat visserij. Maar bijvoorbeeld Galway, de grootste stad aan de westkust, heeft niet eens een vissershaven. Zo is Boots in Oostende beland, om van hieruit te gaan vissen in onder andere de Ierse zee. De wereld op zijn kop.

Tijdens de laatste Opexkermis kwam Boots plots weer opdagen. Dan heb ik ontdekt dat Boots ook kan dansen. Er was enige ambiance in mijn bar, a nice little crowd was there, en dan durf ik al eens een liedje van Lucy Loes en André Hazes spelen. Of Thin Lizzy's versie van "Whiskey in the jar", het alternatieve Ierse volkslied. Boots begon zowaar te dansen op dat hard rock nummer. Hij danste op een speciale manier. Heel traag, volledig zen, volledig uit het ritme maar heel poëtisch.

Op een andere keer kwam Boots mijn bar binnen. Hij bestelde en betaalde cash een pint, en geraakte aan de praat met Oostendenaar Danny. Zo zijn Ieren: meteen een toegabbel met een wildvreemde, dat hoort bij hun pubcultuur. Danny is een ex-visser die nu aan de wal werkt. Maar wat blijkt? Danny heeft net als Boots nog op de ènenvijftig gevaren. Dat scheidt een band!

Er deed zich echter een probleem voor. Danny spreekt alleen Oostends, terwijl het Oostends van Boots op zijn minst zeer beperkt te noemen is. Bijgevolg ontspan zich een vreemde conversatie. Danny zei: "Mijn father was ook een fish, maar hij is nu gestopt", waarbij Danny een horizontale handbeweging maakt om aan te geven dat zijn vader gestopt is met vissen. Boots begreep het verkeerd en zei: "Oh, your father is dead, I'm sorry for you, my father also died this year."

Ik moest nog andere klanten bedienen maar ben toch bijgesprongen om het misverstand op te helderen. Ik voegde er aan toe dat ik bakkerszoon ben en dat "mijn father een bread was", maar die flauwe grap was niet aan Boots en Danny besteed. Ze hebben nog menige pint gedronken en hadden een gezellige avond. Leve de ènenvijftig.

Tot de volgende keer ...
Zio Joris

BRU

HAUS

ander belgisch design op maat

www.bruthaus.be
nieuwe woon-leef-werk oplossingen
GSM: 0473 63 69 63
tel: 09 369 88 64

VEEL PAPIER WEINIG CHOCOLA

Chris (Prut) Meyers is visser aan boord van de Z 90. Visserijschool liep hij in Heist. Hij is gehuwd met Elke waarmee hij dochtertje Elise grootbrengt. Deze maand is hij nog meer dan anders in de ban van Mogwai. Ze hebben 13 cd's.

Daar is hij wel even zoet mee. De live-cd 'Special Moves' is, in de nasleep van het Cactusfestival, zijn favoriet. Op de rommelmarkt vond hij een vinyl van Jimi Hendrix en dat maakte hem dolgelukkig. Hij hoeft niet telkens op een groot festival te staan om goede muziek te horen, in Ulysses te Lissewege kwam Voodoo Wild een perfecte Jimi Hendrix-set spelen. Het was alsof Jimi nooit gestorven is. Voodoo Wild is een heel sterke tribute-band. Door het boek 'De ogen van de panda' van Etienne Vermeersch leerde hij bij over de milieuproblematiek.

Strontweer in de Golf

Net als de reporters van HVB ben ook ik verleden maand van de kaai weggetrokken. En trekken wij vissers eigenlijk niet regelmatig, bij iedere zeereis, weg van de kade? Maar deze keer ging het voor mij niet richting visgronden, maar was Rock Werchter de bestemming.

Een festival is de perfecte plaats om te onthaasten en om de stress van je af te werpen in een muzikale omgeving. Er is telkens veel te doen rond Rock Werchter, maar eigenlijk was één dag op het Cactusfestival muzikaal meer waard dan vier in Werchter. Dat komt door het optreden van Mogwai, mijn favoriete band. Die is het levende bewijs dat er geen ingenieuze songteksten nodig zijn om een mens kippenvel te bezorgen. Zonder woorden brengt Mogwai je in de gemoeds-toestand waarin het goed toeven is. Een aanrader is het voor iedere rechtgeaarde muziek liefhebber!

Maar er moet ook gevaren worden. Daags na het Cactusfestival zaten we met z'n allen al in het nieuwe busje naar La Pallice. Het is zomer en dus vertoeven we in de Golf van Biskaje. Wanneer gaan de rederijen trouwens eens wagens aanschaffen waar je niet geradbraakt uitstapt na zo'n lange rit? Een andere vaststelling is dat het weer niet snel genoeg kan gaan, het in- en uitvaren. M'n oproep van verleden jaar om een nachtje rust en/of vertier wettelijk te regelen is blijkbaar in dovemansoren gevallen.

De Golf is voor verschillende scheepsjongetjes ook het eerste contact met het visserleven. Waar de Golf normaliter een soort Club Med ter zeevisserij is en daardoor een ideale (zij het niet-representatieve) smaakmaker voor vissers in spe, was het dit jaar, door het vele slechte weer, meer een afschrikmiddel. Sommige jongetjes hebben er, door die eerste ervaringen, al direct genoeg van. Bij de baggeraars zal het minder slingeren, zo zie je ze denken. Of hoe de klimaatverandering (gesteld dat het slechte weer daar aan te wijten was) de vissers letterlijk treft, zowel in het slingeren als in het tekort aan jonge krachten. Onze BBQ heeft tot nu toe slechts driemaal gebrand. Je zult dit jaar ook geen vissersvrouwen ontmoeten die jaloers zijn op hun zongebruinde mannen. Ook het spelevaren met de zodiac werd dit jaar noodgedwongen tot een minimum beperkt, maar misschien is dat wel goed geweest voor onze eigen veiligheid. Voor uw columnist staan er trouwens grote ervaringen op til. Door de bemannings-transfers die we de jongste maanden meegemaakt hebben, was er geen reserveschipper meer. Of ik het wilde proberen. Ik heb wel m'n schippersdiploma, maar nooit de aandrang gevoeld dat ook te gebruiken. Nu zal het er toch van komen. Zo zal ik het me later nooit beklagen dat ik het niet geprobeerd heb. Zo sta ik aan de vooravond van wat misschien een upgrade van m'n carrière wordt. Al is dat voor het net vissen, want als het me echt niet bevalt zal het bij die eerste poging moeten blijven.

Op het ogenblik dat U dit leest zal m'n eerste reis als schipper er al op zitten. Lees volgende maand, exclusief in HVB, hoe het me vergaan is. Wordt vervolgd.

Chris Prut • chris.prut@telenet.be

PS: Mochten er lezers zijn die zich nog mijn kwisvraag van vorige maand herinneren, dan zullen ze blij zijn te vernemen dat het antwoord op de vraag 'Nat' was.

Voodoo Wild in de Ulysses te Lissewege. Vlnr: Pierre Velghe, Chris Meyers, Sébastien Dewaele, David Serrault. Of van Saint-Omer tot Zeebrugge en verder... foto's: Jo Clauwaert

BUDDY'S GOLD

AANKOOP
GOLD

AALST

LOUIS D'HAESELEERSTRAAT 4
9300 AALST
0484 20 20 71

OPEN: DIN - ZAT VAN 10U - 12U
EN 13U30 - 18U
GESLOTEN: ZON - MAAN -
EN FEESTDAGEN

OOSTENDE

VAN ISEGHEMLAAN 72
8400 OOSTENDE
059 50 67 29

OPEN: DIN - ZAT VAN 10U - 12U
EN 14U - 18U
GESLOTEN: ZON - MAAN -
EN FEESTDAGEN

BRUGGE

DWEERSTRAAT 8
8000 BRUGGE
050 34 02 28

OPEN: MAAN - ZAT VAN 10U - 12U
EN 13U30 - 18U
GESLOTEN: ZON - EN FEESTDAGEN

LOKEREN

MARKT 63
9160 LOKEREN
0486 92 66 30

OPEN: DIN - VRIJ VAN 10U - 12U
EN 14U - 18U
GESLOTEN: ZAT - ZON - MAAN -
EN FEESTDAGEN

GRATIS PRIJSOFFERTE

GOUD ♦ DIAMANT ♦ ZILVER

DIRECTE BETALING

ANTIEKE JUWELEN

BUDDYSGOLD@HOTMAIL.COM
WWW.BUDDYSGOLD.COM

GIJ DIE DIT BLAD IN DE KRANTENWINKEL KOOPT

De distributie van HVB via de winkels is voor ons van in den beginne al een peperdure zaak geweest. De distributiekosten bedroegen in 1988 immers al 40% van de verkoopprijs van het blad. Dat is intussen nog toegenomen, bvb. doordat we verplicht werden een barcode aan te brengen, een streepjescode die we maand na maand voor veel geld bij de distributeur moeten aankopen. Ook is de distributiedienst verhuisd, waardoor we sinds enkele maanden 60 km moeten omrijden. Het is niet dat we aan die winkelverkoop iets moeten overhouden (want dat was voorheen ook niet het geval), maar de lezers zullen begrijpen dat we er evenmin aan moeten 'toesteken'. Vandaar dat HVB vanaf maart 2010 in de winkel 3,99 euro kost. Indien u dat teveel geld vindt zijn, dan hebben we daarvoor een oplossing.

NEEM TOCH 'N ABONNEMENT

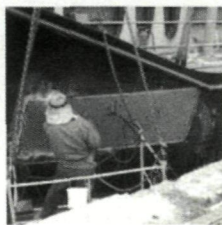
Neem vandaag nog een abonnement en schrijf 29,75 euro over op rekening 384-0596581-18 van Het Visserijblad. U krijgt dan een jaar lang HVB bij u thuis in de bus bezorgd aan minder dan 2,50 euro per keer! Schrijf op uw betaalformulier 'Jaarabonnement HVB' en u ontvangt HVB een jaar lang bij u thuis in de bus. HVB kost u dan 38% minder dan wat u betaalt in de winkel.

LEES HVB 38% GOEDKOPER!!!

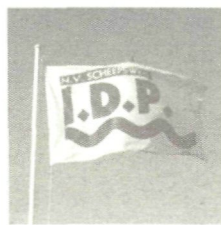

Schilderij: Frone Clauwaert

Nieuwbouw
Alle herstellingen,
ombouw en onderhoud

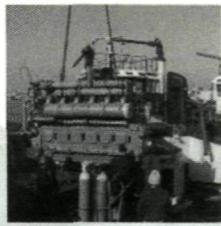
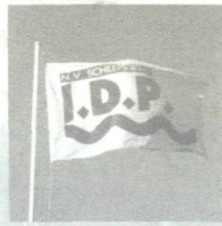

Visserijschepen - Werkschepen
Dienstvaartuigen - Pontons
Motorenrevisies - Mechaniek - Uitlijning
Constructiewerken in staal, aluminium en RVS

Scheepslift 1000 ton (45 x 13,5 x 5,2 m)

Draaiwerk tot 6,30 m TC

Kraanverhuur

Scheepswerf I.d.P. N.V.

Vismijnlaan 5 - 8400 Oostende - Tel. 059-32 18 64 - Fax 059-32 08 13
Tel. na bureeluren: 0477-777 664 - E-mail: info@idp-shipyard.be - Website www.idp-shipyard.be

